

Raport roczny

2002

Fundacja Polska Akcja Humanitarna

ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa
tel.: (+48 22) 828 88 82, fax: (+48 22) 831 99 38
<http://www.pah.org.pl/> email: pah@pah.org.pl

Spis treści:

I. Informacje Ogólne	1
1. Informacje ogólne o Fundacji	1
2. Cele Organizacji	1
3. Struktura organizacyjna Fundacji – biura regionalne	1
4. Informacje finansowe	2
II. Pomoc Humanitarna	5
1. Pomoc ofiarom klęsk żywiołowych	5
1.1. Powódź 2002, Czechy, Niemcy, Austria	5
1.2. Powódź 2002, Polska	7
1.3. Powódź 2001, Polska – kontynuacja pomocy	7
1.3.1. Odbudowa domów	
1.3.2. „Przywróćmy Radość” – program stypendialny	
1.4. „Pomoc dla ofiar powodzi na Syberii 2001” – Republika Tuwy, FR	7
2. Pomoc ofiarom konfliktów zbrojnych	8
Pomoc stała: Misje zagraniczne Polskiej Akcji Humanitarnej	
2.1. Misja PAH w Afganistanie	8
2.2. Misja Polskiej Akcji Humanitarnej w Czeczenii.	9
3. Pomoc ofiarom biedy strukturalnej	13
3.1. Akcja Pajacyk – dożywianie dzieci w Polsce	13
3.1.1. Potrzeba	
3.1.2. Cel	
3.1.3. Zasady obowiązujące w akcji Pajacyk	
3.1.4. Realizacja akcji Pajacyk w roku 2002	
3.1.5. Rezultaty działań	
3.1.6. Źródła finansowania	
3.1.7. Zaangażowanie pracowników i wolontariuszy	
3.2. Program Pomocy szkołom na Litwie – Litwa	17
III. Pomoc Uchodźcom i Repatriantom	19
1. Centrum Pomocy Uchodźcom (CPU)	19
1.1. Podstawowa pomoc socjalna i poradnictwo socjalno-prawne	19
1.2. Program integracyjny	19
1.3. Program dziecięcy	19
1.3.1. Świetlica integracyjna dla dzieci	
1.3.2. Kolonie integracyjne dla małych uchodźców	
1.3.3. Praca indywidualna z dziećmi	
1.3.4. Dzieci uchodźców w ośrodkach dla uchodźców	
1.4. Świetlica integracyjna dla dorosłych uchodźców	20
1.5. Dom Uchodźcy	20
1.6. Dzień Uchodźcy	21
1.7. Informator Uchodźcy	21
1.8. Łączny budżet Centrum Pomocy Uchodźcom w 2002 r.	21
1.9. Współpraca	21
2. Program Pomocy Repatriantom	22
2.1. Pilotażowy projekt “Wolontariusze Wsparcia”	22
2.2. Kursy adaptacyjne dla repatriantów	22
2.3. Przygotowanie konspektu pt. “Zanim powiedzą wracamy” dla nauczycieli kierowanych przez CODN na placówki wschodnie	22
IV. Edukacja Humanitarna	23
1. Sieć trenerów-wolontariuszy PAH	23
1.1. Zajęcia prowadzone w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich	23
1.2. Akcje edukacyjne	23
1.3. Spotkania prezentujące działalność PAH	23
2. Przedmiot "Humanitaryzm" – fakultatywne zajęcia szkolne	24
3. Szkolenia dla nauczycieli	24
4. Szkoła humanitarna – projekt pilotażowy	24
5. „Pomagamy” – nowoczesne pismo wolontariuszy	24
6. „Pomagamy w Angielskim”	25
7. Akcje młodzieżowe	25
8. Projekt „Most”	25

9. Partnerzy i sponsorzy	25
10. Wolontariusze	26
V. Akcje PAH	27
1. „Złotówka dla Dzieci w Afganistanie”	27
1.1. Opis akcji	27
1.2. Inne inicjatywy towarzyszące akcji	27
1.3. Koniec akcji	28
1.4. Rezultaty	28
1.5. Partnerzy	28
2. „Nataszka”	28
3. „Akcja Nadzieja”	28
3.1. „Akcja Nadzieja” w Warszawie	28
3.2. Akcja Nadzieja w Łodzi	29
3.3. „Akcja Nadzieja” w Krakowie	29
3.4. „Akcja Nadzieja” w Toruniu	29
VI. Pomoc Lokalna	31
1. Pomoc lokalna biura PAH w Warszawie.	31
2. Pomoc lokalna biura PAH w Toruniu	31
2.1. Świetlica środowiskowo-integracyjna PAH „Umilisko u Kaszczorka” w Toruniu	31
2.2. Biuro Informacji Społecznej – BIS	32
2.3. „Wesołych Wakacji”	33
2.4. „Święta Dzieciom	34
2.5. Pomoc rzeczowa	35
2.6. Szkoła po Lekcjach	35
3. Pomoc lokalna biura PAH w Krakowie	35
3.1. „II Wspólne warsztaty muzyczno-malarskie dzieci polskich i romskich”	35
3.2. Pomoc lokalna dla stowarzyszeń i organizacji regionu małopolskiego	35
4. Pomoc lokalna biura PAH w Łodzi	37
4.1. Akcja „Świąteczna zbiórka żywności”	37
4.2. Wsparcie materialne dla stowarzyszeń i organizacji w regionie	37
4.3. Świetlica środowiskowo-terapeutyczna	38
4.4. Imprezy okolicznościowe, warsztaty i wyjazdy wychowanków	38
V. Wolontariat	41
VI. Public Relations	43
1. Nagrody i wyróżnienia	43
1.1. „Instytucja Roku 2002” – wyróżnienie dla PAH w konkursie Pro Publico Bono	43
1.2. Nagroda im. Dr Jana Karskiego dla Prezes Zarządu PAH – Janiny Ochojskiej	43
1.3. PAH finalistka konkursu o Nagrodę Humanitarną im. Conrada N. Hiltona	43
1.4. Janina Ochojska przemawia w ONZ	43
2. Nowa strona internetowa PAH	43
3. Dziesiąta rocznica Fundacji Polska Akcja Humanitarna, grudzień 2002r. – styczeń 2003r.	43
3.1. Książka „Polska Akcja Humanitarna – Pomagamy”	43
3.2. Wystawa „Ktoś wyjdzie im naprzeciw”	43
3.3. Film dokumentalny „Podróż nie całkiem sentymentalna” i reportaż „Lekcja nadziei”	44
3.4. Programy telewizyjne i radiowe poświęcone Fundacji	44
3.5. Kampania outdoorowa	44
3.6. Badania wizerunkowe Fundacji	44
3.7. Kalendarze Polskiej Akcji Humanitarnej	44
3.8. Źródła finansowania	44
IX. Fundraising	45
1. Źródła finansowania Fundacji	45
2. Darczyńcy strategiczni PAH	45
3. Współpraca z firmami	46
3.1. Firmy współpracujące podstawie umowy	
3.2. Krótka charakterystyka wybranych form współpracy z firmami	

I. Informacje Ogólne o Fundacji

1. Informacje ogólne o Fundacji

Nazwa organizacji: Polska Akcja Humanitarna

Adres: ul. Szpitalna 5/3, 00-031 Warszawa

Telefon / Fax: (022) 828 90 86, 831 99 38, 828 88 82

e-mail: pah@pah.org.pl

Strona internetowa: www.pah.org.pl

Bank, który
obsługuje
organizację i
numer konta:

BPH PBK XIV O/Warszawa 11101109-401100001906

Władze organizacji:

- Rada Fundatorów
- Zarząd
- Komisja Rewizyjna

Data rejestracji i
numer księgi
rejestrowej
fundacji:

20 grudnia 1994, Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy,
Sąd Gospodarczy XXI Wydział Gospodarczy Rejestrowy nr 4443;
Nr KRS 0000136833

Nr REGON: 010849302

Zarząd Fundacji: Prezes zarządu:

Janina Ochojska-Okońska, zam. w Krakowie, ul. Siemiradzkiego 15 m. 3

Członkowie zarządu:

- Włodzimierz Sarna, zam. w Warszawie, ul. Bruzdowa 93 A
- Grzegorz Gruca, zam. w Warszawie, ul. Czereśniowa 49
- Małgorzata Jasiczek Gebert, zam. w Warszawie, ul. Gałczyńskiego 3 m.2
- Aleksandra Rezunow, zam. w Warszawie, ul. Sokołowska 24/26 m. 47

2. Cele Organizacji

Misją Polskiej Akcji Humanitarnej jest uczynić świat lepszym przez zmniejszanie cierpienia i niesienie wartości humanitarnych

Polska Akcja Humanitarna pomaga ludziom (społecznościom) w sytuacjach kryzysowych w jak najszybszym uzyskaniu samodzielności i przyjęciu odpowiedzialności za własną przyszłość, kształtuje postawy humanitarne i tworzy nowoczesną kulturę pomocy. Naczelną zasadą Polskiej Akcji Humanitarnej jest efektywne działanie z poszanowaniem godności człowieka.

Polska Akcja Humanitarna

- pomaga ofiarom wojen, kataklizmów i biedy strukturalnej
- prowadzi Centrum Pomocy Uchodźcom oraz program Repatriacja
- organizuje akcje i kampanie
- pomaga społecznościom lokalnym
- propaguje idee humanitaryzmu i tolerancji w ramach programu Edukacja Humanitarna

3. Struktura organizacyjna Fundacji – biura regionalne

- 90-423 Łódź, ul. Piotrkowska 85, tel. 630 34 28; tel./fax 630 34 27
- 87-100 Toruń, ul. Wielkie Garbary 2, tel./fax 652 13 74
- 31-010 Kraków, Rynek Główny 29, II p.; tel./fax 422 17 71, fax 422 08 19

4. Informacje finansowe

Polska Akcja Humanitarna nie prowadzi działalności gospodarczej.

Przychody Fundacji: 10 070 109,28 zł

W tym:

Wpłaty: 4 420 955,42 zł

Darowizny rzeczowe: 2 691 826,33 zł

Darowizny w formie usług: 495 733,04 zł

Dotacje 2 461 594,49 zł (zwroty 5 760,43 zł)

Koszty statutowe Fundacji wyniosły 11 368 086,60 zł (w tym wydatki 8 199 127,48 zł; koszty niepieniężne 3 168 958,12 zł)

Koszty administracyjne Fundacji: 1 427 244,81 zł

Wynagrodzenia

Średnie roczne zatrudnienie pracowników etatowych: 37,1 etatu – 40 osób

Wynagrodzenia brutto: 1 468 498, 21 zł (bez ZUS pracodawcy), w tym etatowe 1 264 265,52 zł

Umowy zlecenia i umowy o dzieło 204 232,69 zł

Wykaz pracowników ze wskazaniem stanowisk

I. Biuro PAH w Warszawie

1. Dyrektor Fundacji – 1
2. Prezes Zarządu – 1
3. Sekretariat – 1
4. Dział PR i Fundraising – 2
5. Edukacja – 2
6. Dział Misji Zagranicznych – 10
7. Program Pajacyk – 1
8. CPU – 5
9. Księgowość – 4
10. Magazyn – 3

II. Biuro PAH w Łodzi

1. Dyrektor Biura – 1
2. Świetlica – 4

III. Biuro PAH w Toruniu

1. Dyrektor Biura – 1
2. Pajacyk i Świetlica 3

IV. Biuro PAH w Krakowie

1. Dyrektor Biura – 1
2. Edukacja – 1

Pracownicy PAH w roku 2002 nie otrzymali żadnych nagród finansowych ani premii ani innych świadczeń.

Członkowie Zarządu PAH nie pobierają żadnego wynagrodzenia z tytułu wykonywanych funkcji.

Kwoty ulokowane na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku

1. BPH PBK lokata 290 884,05 zł
2. Bony skarbowe 1 490 188,20 zł

Wartości nabytych obligacji, akcji, udziałów nie ma

Nabyte nieruchomości, ich przeznaczenie i wysokości kwot wydanych na to nabycie nie ma

Nabycie środków trwałych o wartości powyżej 5 000 zł

1. Zakup samochodu Toyota na potrzeby Misji w Afganistanie – 19 272,72 zł
2. Zakup samochodu Nissan – 75 000 zł (z darowizny od Nissan Polska)

Wartości aktywów i zobowiązań Fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzonych dla celów statystycznych

1. Suma aktywów 6 703 141,07 zł
2. Zobowiązania 214 001,41 zł

Informacje przychodach o uzyskanych przez Fundację z odpłatnych świadczeń nie ma

Dane o działalności zleconej Fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz wyniku finansowym tej działalności

Nazwa Grantodawcy	Wniosek	Nazwa Projektu	Kwota zł	Rodzaj umowy
MUW	CPU	Dom Uchodźcy	20 000,00	dotacja
MUW	CPU	Walka z bezdomnością	25 000,00	zadanie zlecone
MPiPS	CPU	Informator	15 000,00	zadanie zlecone
Dzielnica Śródmieście, Gmina W-wa Centrum	CPU	Dzień Uchodźcy	19 932,60	dotacja
Urząd Miasta Łodzi	Łódź	Zimą też może być ciepło	1 000,00	zadanie zlecone
Urząd Miasta Łodzi	Łódź	Profilaktyka uzależnień – świetlica	19 000,00	zadanie zlecone
Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	Łódź	Świetlica	2 000,00	dotacja
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Łódź	Prowadzenie świetlicy środowiskowo-terapeutycznej	36 000,00	zadanie zlecone
Urząd Miasta Łodzi	Łódź	Terapia i rehabilitacja dzieci z rodzin patologicznych	6 000,00	dotacja
Urząd Miasta Łodzi	Łódź	Organizacja imprezy – Piknik z PAH	5 000,00	dotacja
Urząd Wojewódzki w Łodzi	Łódź	Pomoc świąteczna – Radosne święta	2 250,00	dotacja
Zarząd Urzędu Miasta Torunia	Toruń	Toruń – Dobrichovicom	50 000,00	dotacja
Urząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Toruń	Pajacyk	4 000,00	dotacja
Urząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Toruń	BIS	4 110,00	zadanie zlecone
Urząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Toruń	Świetlica	2 000,00	dotacja
Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	Toruń	Wesołych Wakacji	3 499,51	dotacja
Urząd Miasta Torunia	Toruń	Edukacja humanitarna	4 000,00	dotacja
Urząd Miasta Torunia	Toruń	III Piknik Sympatyków PAH	2 990,80	dotacja
Ministerstwo Kultury i Sztuki	Kraków	Warsztaty romskie	4 430,00	dotacja
Wydział Oświaty Gminy Warszawa-Centrum	Edukacja	Szkoła Humanitarna	4 650,00	dotacja
Biurow Zarządu Miasta Stołecznego Warszawa	PAH	Magazyn PAH	40 000,00	dotacja
RAZEM			270 862,91	

Wszystkie środki zostały wykorzystane.

Informacje o rozliczeniach fundacji z budżetem z tytułu ciężących zobowiązań podatkowych, a także informacje w sprawie składanych informacji podatkowych.

1. Podatek dochodowy od osób fizycznych z tytułu wypłat za grudzień w wys. 11 381,22 zł (zgodne z deklaracją). W ciągu roku składane są deklaracje PIT-4
2. Z miesięcznych deklaracji z tytułu rozliczeń podatku dochodowego od osób prawnych (CIT-2) fundacja była zwolniona.

II. Pomoc Humanitarna

1. Pomoc ofiarom klęsk żywiołowych

1.1. Powódź 2002, Czechy, Niemcy, Austria

Akcja rozpoczęła się 13.08.2002 r. apelem o wpłaty na rzecz ofiar powodzi. Podkreśliłiśmy w nim z jednej strony ogromne straty poniesione przez poszkodowane kraje, a z drugiej pomoc udzieloną Polsce przez innych podczas powodzi w 2001 r.

Celem programu było zarówno udzielenie pomocy doraźnej w pierwszym etapie usuwania szkód jak i pomoc w odbudowie. Istotne było również pokazanie Polski jako kraju niosącego pomoc innym.

Pomoc doraźna

Pod patronatem Wydziału Promocji Zdrowia i Pomocy Społecznej Biura Zarządu Miasta Stołecznego Warszawy PAH nawiązała współpracę z Mazowieckim Zarządem Okręgowym w Warszawie PCK oraz Caritasem Diecezji Warszawskiej z intencją zorganizowania wspólnego transportu w odpowiedzi na prośbę prezydenta miasta Pragi. W efekcie Caritas wysłała swój transport oddzielnie, zaś PCK dołączył się do naszego.

W dniu 30.08.2002 r. wysłaliśmy do Pragi ciężarówkę zawierającą, zgodnie z prośbą, głównie akcesoria do sprzątan: worki na śmieci, łopaty, kubelki, kalosze, rękawice, maski przeciwpyłowe itp. Ogólna wartość transportu wyniosła 193 218,04 zł, plus 26 042,14 zł dary z PCK. Zarówno wysłane rzeczy jak i sam transport pozyskaliśmy w formie darowizny.

W dniu 04.09.2002 r. samolot Wilga zawiózł także na specjalną prośbę strony czeskiej 750 szczepionek przeciwko żółtaczce typu A (zagrożającej po dużych skażeniach terenu) o łącznej wartości 50 557,50 zł. Szczepionki PAH zakupiła za pieniądze ze zbiórki.

Biuro Regionalne PAH w Toruniu zorganizowało akcje „Toruń – Dobřichovicom”. Mieszkańcy Dobřichovic (Czechy) dotknięci latem 2002 powodzią stracili cały dobytek. W kilka miesięcy po tym wydarzeniu zaspokoili już wprawdzie swoje najważniejsze potrzeby, ale nie udało im się przywrócić swoich gospodarstw domowych do poprzedniego stanu. Zarząd Urzędu Miasta Torunia przekazał fundacji celową dotację w wysokości 50 000,00 zł na organizację akcji pomocowej. Partnerem w realizacji projektu był także toruński oddział Servisco, który użyczył swoją powierzchnię magazynową na czas akcji.

2 grudnia 2002 r. powodzianie otrzymali z Pomorskiego Biura PAH za pośrednictwem Dobřichovického Urzędu Gminy sprzęt AGD (odkurzacze, żelazka, tostery, czajniki elektryczne) oraz pościel i bieliznę pościelową o łącznej wartości 44 000,00 zł.

W akcji wzięło udział dwóch wolontariuszy – tłumaczy języka czeskiego.

Pomoc w odbudowie.

- Zestaw drzwi do hali sportowej szkoły podstawowej w miejscowości Prettin (Wittenberg, Niemcy) 17 517,16 Euro (ok. 72 400,00 zł) – przekazane w lutym 2003.
- Dofinansowanie remontu przedszkola Hals w Passawie (Dolna Bawaria, Niemcy) 6.750,00 Euro (ok. 27 900,00 zł) – przekazane w lutym 2003.
- Remont 2 sal gimnastycznych i boiska szkoły podstawowej w Pradze ok. 95 000,00 euro (ok. 390 000,00 zł) – planowane wykonanie kwiecień-maj oraz lipiec-sierpień 2003.

Efekty działań

Z pomocy doraźnej skorzystało w Pradze ok. 2 000 osób plus 750 zaszczepionych. Trwałe efekty to odbudowane szkoły i przedszkola (około 1000 dzieci razem). Program przyczynił się też do budowania obrazu PAH jako organizacji działającej nie tylko w Polsce.

Współpraca

Firmy, które w największym stopniu przyczyniły się do wysłania transportów:

- 3M – 80.525,39 zł
- Pharmag – 33.691,34 zł
- Siódemka, sp. zoo – transport lądowy
- Otto Hirsch – transport lotniczy
- Aeroklub Jeleniogórski – transport lotniczy
- Agencja Celna Rusak
- Agencja Celna Merkury

Największym darczyńcą jest Polsko-Amerykańska Fundacja Wolności – 100 000 zł na odbudowę szkoły w Pradze.

Główni partnerzy: Wydział Promocji Zdrowia i Pomocy Społecznej Biura Zarządu Miasta Stołecznego Warszawy, Mazowiecki Zarząd Okręgowy w Warszawie PCK oraz Caritas Diecezji Warszawskiej.

W organizacji transportów wzięło udział około 10 wolontariuszy.

Fundusze

Odbyły się 4 kwesty, które przyniosły w sumie 7 626,70 zł.

Na konto wpłynęło do końca grudnia 2002 r. 600 495,05 zł

1.2. Powódź 2002, Polska

Akcja organizowana przez Regionalne Biuro PAH w Krakowie.

W lipcu 2002 roku położona nieopodal Krynicy Muszyna została trzykrotnie zalana przez przepływającą przez nią rzekę. W wyniku powodzi poszkodowanych zostało blisko 80 rodzin, z czego ponad 50 znacznie. Najbardziej ucierpieli mieszkańcy ulicy Grunwaldzkiej. Na krótkim odcinku tej głównej ulicy w Muszynie woda z parterowych domków wymyła niemal wszystko. Ucierpieli także mieszkańcy ulic Jasnej, Słonecznej, rodziny w Muszynie oraz w Powroźniku. Celem akcji było wsparcie jak największej liczby poszkodowanych mieszkańców, przy współpracy z GOPS.

Opis podjętych działań

22 lipca zorganizowano wraz z Krakowskim Oddziałem Gazety Wyborczej, Krakowskim Radiem Wanda oraz Radiem Echo z Nowego Sącza konwój darów do zalewanej trzykrotnie Muszyny. Zawieziono 5 ton darów o wartości 110 232,84 zł. Dla powodzian zabrano prawie 1000 koców i tyle samo ręczników, kilkadziesiąt kartonów pełnych środków czystości, śpiwory, odzież, kilkanaście kuchenek gazowych i odkurzaczy oraz dziesiątki kilogramów żywności. Krakowskie Biuro PAH przekazało tabletki multiwitaminowe oraz odzież marki Ravel. Dary te złożono w szkole w Powroźniku, która na ten czas zmieniała się w magazyn Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W pierwszej kolejności – nazajutrz po przybyciu konwoju – została rozdana żywność, koce i śpiwory, woda mineralna, środki czystości, odzież. Do najbardziej potrzebujących, po osuszeniu domów trafił sprzęt AGD.

Rezultaty

- 250 beneficjentów skorzystało z pomocy (dane MOPS).
- Rodziny najbardziej potrzebujące, które straciły niemal wszystko, zaopatrzone zostały w odzież i sprzęt AGD.
- Ugruntowała została pozycja PAH jako organizacji szybko i sprawnie reagującej na wydarzenia kryzysowe (również o zasięgu regionalnym).

Sponsorzy

Firmy : Ravel Jeans, Spedpol.

Partnerzy

- Gazeta Wyborcza w Krakowie – przekazała dary i pomogła w znalezieniu transportu.
- GOPS Muszyna – rozdzielał dary pomiędzy potrzebujących, w porozumieniu z PAH i Gazetą.

1.3. Powódź 2001, Polska – kontynuacja pomocy

1.3.1. Odbudowa domów

Program „Powódź 2001” obejmował m.in. budowę domów w miejsce zniszczonych przez powódź. Część z nich została oddana do użytku w grudniu 2001 r., jednak potem zima zastopowała prace. W kwietniu 2002 r. zostało ukończonych 13 nowych domów dla powodzian: 5 w województwie małopolskim, 4 w świętokrzyskim, 3 w mazowieckim, 1 w podkarpackim. Ponadto PAH sfinansowała w sierpniu 2002 r. dokończenie remontu i rozbudowy 1 domu w woj. świętokrzyskim. Ogólna wartość to 2 654 644,15 zł.

1.3.2. „Przywróćmy Radość” – program stypendialny

To wspólna akcja PAH, Coca-Coli, tygodników „Naj” i „Gala” (wydawnictwo Gruner+Jahr Polska) na rzecz szkół, dzieci i młodzieży w dotkniętych powodzią w 2001 r. województwach małopolskim i świętokrzyskim. Akcja „Przywróćmy Radość” składa się z różnych projektów, z których część została zrealizowana w roku 2001. W 2001 roku między innymi przeprowadzono następujące projekty: Powrót do szkoły, Witaminy, Prezenty świąteczne i wycieczki. Projekt Zdrowie przeprowadzony został tylko w części.

W 2002 roku rozpoczęto program stypendialny dla dzieci z terenów poszkodowanych podczas powodzi w 2001 roku kończących w roku szkolnym 01/02 gimnazjum i chcących dalej kontynuować naukę w szkole średniej. Zakończenie programu jest przewidziane na koniec roku szkolnego 02/03, czyli w czerwcu 2003 r. Budżet akcji wynosił 139 439,90 zł

Wśród dzieci uczęszczających do szkoły na terenach zalanych powodzią z roku 2001 znalazło się wielu uczniów z gospodarstw domowych które utraciły sporą część dobytku i to właśnie do tych poszkodowanych, osiągających dobre wyniki w nauce, zwrócona jest pomoc w ramach programu „Przywróćmy Radość” – stypendia.

Celem tego programu jest finansowe wsparcie najbardziej potrzebujących uczniów rozpoczynających naukę w szkole średniej. Miesięczne stypendia w wysokości 150 zł są wypłacane przez okres jednego roku szkolnego (10 miesięcy) i mają być spożytkowane na cele związane bezpośrednio z zapewnieniem możliwości kontynuowania nauki w szkole. Wśród stypendystów znaleźli się i tacy, którzy pochodzili z rodzin, w których dochód brutto na jednego członka rodziny wynosił ok. 20 zł.

Spośród przeszło 300 zgłoszeń wspólna komisja Coca-Coli i PAH wybrała 223 najbardziej potrzebujących uczniów. I to właśnie im co miesiąc, przez szkoły, do których uczęszczają, Fundacja wypłaca po 150 zł. Wśród stypendystów znalazły się także dzieci podejmujące naukę w Niższym Seminarium Duchownym w Poznaniu a także w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Zakopanem.

1.4. „Pomoc dla ofiar powodzi na Syberii 2001” – Republika Tuwy, FR

Po udzieleniu pomocy ofiarom powodzi w Krasnojarskim Kraju w 2001r. na konto „Syberia” wpłynęło 12 632,40 zł. Za te pieniądze PAH pomogła kupić komplety bielizny pościelowej dla Szkoły-Internatu dla Sierot w stolicy Tuwy Kyzyl oraz sfinansowała jednorazowe zapomogi dla powodzian w miejscowościach Sut-Chol, Ottuk-Dasz i Bajan-Kol. Stolica Tuwy znacząco ucierpiała podczas powodzi w 2001r., kiedy wody górnego Jeniseju zalały dużą część miasta.

2. Pomoc ofiarom konfliktów zbrojnych

Pomoc stała: Misje zagraniczne Polskiej Akcji Humanitarnej

2.1. Misja PAH w Afganistanie

Misja PAH w Kabulu została założona w czerwcu 2002 roku. Jej zadaniem jest odbudowa i wyposażenie Szkoły Muzyczno-Plastycznej w Kabulu. Odbudowa szkoły ruszyła we wrześniu 2002.

Potrzeba

Głównym celem projektu jest odbudowa kultury Afganistanu, wyniszczonej zarówno przez 23-letnią wojnę, jak też totalitarny, zwalczający wszelkie przejawy świeckiej kultury, reżim Talibanu. Potrzebna jest zarówno odbudowa zniszczonej infrastruktury jak też wyposażenie odbudowanych centrów szkolnictwa i kultury w sprzęt konieczny do rozwoju utalentowanych dzieci i młodzieży afgańskiej. Utalentowane dzieci i młodzież powinny mieć szansę nauki i podnoszenia swoich umiejętności w takich dziedzinach jak afgańska muzyka, malarstwo, rysunek, ceramika, wzornictwo, miniatura, kaligrafia czy haft. Posiadanie tych umiejętności pozwoli nie tylko na rozwój artystyczny, ale da również możliwość zdobycia zawodu, a tym samym – utrzymania.

Cele

- odbudowa i wyposażenie jedynej w Afganistanie Średniej Szkoły Muzyczno-Plastycznej,
- zaopatrzenie poszczególnych sekcji szkoły w sprzęt i materiały niezbędne do prowadzenia ukierunkowanych zajęć,
- zachęcenie uzdolnionych artystycznie dziewczynek i chłopców do zapisania się do szkoły,
- podniesienie kwalifikacje nauczycieli.

Podjęte działania

Od 11.2001 r. do 03.2002 r. w Polsce prowadzona była się akcja „Złotówka dla dzieci w Afganistanie”. Zebrano 289 846,28 zł. Pieniądze te pozwoliły na rozpoczęcie akcji pomocy w Afganistanie. W marcu 2002 roku Polska Akcja Humanitarna wysłała misję rekonesansową, która nawiązała kontakty oraz rozpoznała sytuację szkół. W czerwcu założono w Kabulu stałą misję PAH.

W lipcu PAH podpisała umowę z Ministerstwem Edukacji Narodowej Afganistanu, w której zobowiązała się do obudowy Szkoły Muzyczno-Plastycznej w Kabulu. Przygotowano również dokumentację techniczną. W sierpniu ogłoszono przetarg na wykonanie prac budowlanych. Spośród 17 oferentów wybrano lokalną firmę budowlaną OMARI, która przedstawiła najkorzystniejszą ofertę. Firma zobowiązała się do odbudowy budynku głównego, odbudowy latryn, magazynu, stróżówki, zbiornika na wodę, odbudowy murów i uporządkowania boiska. Dodatkowo podpisano umowę z UNDP dotyczącą dofinansowania odbudowy.

Prace budowlane rozpoczęły się 14.09.2002 r. Teren został uprzątnięty i odgruzowany przez Brytyjski CIMIC – Civil-Military Cooperation (Współpraca Cywilno-Wojskowa). W grudniu 2002 r. zakończono 95% prac opisanych w umowie z OMARI.

Szkoła została także wstępnie wyposażona: Prezydent RP Aleksander Kwaśniewski odwiedził szkołę 23.10.2002 r. i przekazał artykuły papiernicze, a także sztalugi i blejtramy. Minister Spraw Zagranicznych Bułgarii przekazał artykuły papiernicze, a Brytyjski CIMIC artykuły papiernicze i farby.

Rezultaty

- Jedyna w Afganistanie Średnia Szkoła Muzyczno-Plastyczna w marcu 2003 r. wznowiła działalność. Budynki szkoły zostały odremontowane zgodnie z wymaganiami MEN Afganistanu. Rozpoczął się nabór uczniów. Będzie się w niej uczyć 200 uczniów – uzdolnione artystycznie dziewczynki i chłopcy z całego Afganistanu.

- Misja PAH zrealizowała pierwszy projekt w Kabulu. Zebrane doświadczenia, informacje i kontakty pozwolą realizować kolejne projekty. Na misji w Kabulu przebywały 3 osoby z Polski: 2 pracowników i 1 wolontariuszka.
- Działalność misji jest dobrze odbierana i oceniana przez władze Afganistanu i humanitarną wspólnotę międzynarodową.
- Do akcji pomocy udało nam się włączyć polskie społeczeństwo, organizacje międzynarodowe, a nawet inny kraj: zbiórka darów dla szkoły w Bułgarii.

Źródła finansowania

Zbiórki: akcja Złotówka dla Dzieci w Afganistanie (11.2001-03.2002): 289.846,28 zł.

Dotacje: UNDP-Recovery and Employment Afghanistan Programme: umowa (13.08.2002): dofinansowanie odbudowy (16 244 USD).

Partnerzy

Ministerstwo Edukacji Afganistanu, UNESCO Kabul, Ambasada Afganistanu w Polsce.

Wolontariusze

Na misji w Kabulu od sierpnia do grudnia 2002 przebywali wolontariusze:

- 03-04.2002 – tłumacz j. farskiego i perskiego, uczestnik wyjazdu rozpoznawczego,
- 06-07.2002 – inżynier budowlany, który był odpowiedzialny za przygotowanie dokumentacji technicznej do odbudowy szkoły,
- 08-12.2002 – asystentka programowa, która pomagała w realizacji projektu.
- W prowadzeniu misji afgańskiej w biurze w Warszawie pomagali wolontariusze: 1 Afgańczyk – inżynier, pomagający przy opracowaniu dokumentacji technicznej, 2 tłumacze, 1 osoba dokumentująca działalność misji, 1 osoba pomagająca koordynatorowi misji.

2.2. Misja Polskiej Akcji Humanitarnej w Czeczenii

Działalność misji PAH w Czeczenii została rozpoczęta w kwietniu 2000 r. i zarejestrowana oficjalnie w październiku 2000 r.

Potrzeby

System wodno-kanalizacyjny Groznego nie został dotychczas odbudowany. Przedsiębiorstwo Wodno-Kanalizacyjne miasta dopiero na wiosnę 2002 r. rozpoczęło remont 6 stacji wodnych Groznego.

Dla mieszkańców miasta kwestią priorytetową pozostaje nadal jakość wody pitnej. Według testów wykonanych przez stację Sanepidu z Groznego, 99% wody dostępnej w publicznych ujęciach nie spełnia podstawowych standardów epidemiologicznych. Mieszkańcy miasta mogą kupić zanieczyszczoną wodę (50-80 rubli za metr sześcienny) od prywatnych kierowców. Woda z podziemnych źródeł zanieczyszczona jest przez substancje chemiczne – fenole, amoniak, sulfacydy i pestycydy.

Koncentracja zanieczyszczeń w Groznych jest 10 razy większa od dozwolonej przez standardy sanitarne Federacji Rosyjskiej – szczególnie dotyczy to pestycydów i substancji organicznych, których obecność jest 24 i 13 razy wyższa od dozwolonej. Wszystkie wymienione substancje chemiczne przenikają do wody i gleby i w konsekwencji do ludzi, co prowadzi do wielu chorób. Śmiertelność niemowląt jest pięć razy wyższa niż w innych rejonach Federacji Rosyjskiej.

Wywóz śmieci i nieczystości z prywatnego i publicznego sektora jest niewystarczający. Służby oczyszczania miasta nie są wyposażone w profesjonalny sprzęt i nie dysponują wystarczającymi środkami finansowymi na płace dla pracowników. Nieliczni prywatni kierowcy śmieciarek pobierają opłaty za wywóz śmieci, co nie gwarantuje ich regularnego wywozu. Organizacje humanitarne działają w określonych sektorach miasta. Wiele rejonów miasta, należących zarówno do sektora prywatnego jak i publicznego, nie jest oczyszczana w ogóle.

Uchodźcy powracający do miasta nie mają innego wyjścia, jak wyrzucać śmiecie na ziemię, w pobliżu budynków mieszkalnych. W związku z tym ma miejsce akumulacja śmieci wokół domów, wzdłuż ulic, przy szpitalach i szkołach. Jest to mieszanina gruzu, odpadków, szkła, toreb plastikowych, pozostałości jedzenia. Zachodzący proces fermentacji i gnicia czyni z tych miejsc potencjalne źródło epidemii, szczególnie w przypadku dzieci spędzających swój wolny czas wzdłuż ulic. Ponadto miejsca te są źródłem pożywienia dla krów, psów, kotów i szczurów przenoszących choroby. Szczególnie w miesiącach letnich jest to wylęgarnia komarów i much.

Zniszczenia powojenne systemu kanalizacyjnego miasta sprawiają, iż niemożliwe jest korzystanie z dotychczasowych publicznych i prywatnych sanitariatów. W związku z powyższym mieszkańcy tworzą prowizoryczne i spontaniczne „latryny” nie spełniające standardów sanitarnych. Miejsca te nie były oczyszczane przez okres ostatnich trzech lat. Ich zawartość przenika do gleby i wody, zanieczyszczając je.

Jednym z poważniejszych problemów sanitarnych w Groznm jest zwiększająca się ilość odpadów pooperacyjnych. Piecyki służące do utylizacji odpadów poszpitalnych zostały zniszczone w trakcie wojny i do tej pory nie odbudowane.

Według monitoringu przeprowadzonego przez PAH w 19 groźnieńskich szpitalach, odpady pooperacyjne (zużyte lekarstwa, opatrunki, drobne fragmenty ciała, igły, strzykawki) są częściowo palone w wykopanych dołach lub metalowych kontenerach i tylko niekiedy są dezynfekowane. Pozostałości są zakopywane lub wywożone wraz ze śmieciami. Z powodu nieprawidłowej utylizacji odpadów część z nich jest roznoszona przez psy wokół terenów przyszpitalnych. Stanowi to potencjalne zagrożenie epidemiologiczne dla pacjentów, odwiedzających, jak i sąsiadujących budynków mieszkalnych, szczególnie w okresie letnim, kiedy odpady stają się pożywką dla much i komarów.

Według badań przeprowadzonych przez stację Sanepid w Groznm w listopadzie 2001, liczba dzieci zainfekowanych przez wirus jelitowy wzrosła sześć razy.

Cele

- Przeniesienie poduszek wodnych z rejonów, gdzie jest dostęp do wody (Mikrorejon, Leninski, Oktiabrski), do obszarów które są całkiem pozbawione dostępu do studni artezyjskich lub gdzie woda zanieczyszczona jest ropą.
- Skoncentrowanie się na możliwościach zwiększenia dostarczania wody dla sektora publicznego – dla szpitali, szkół oraz przedszkoli, biorąc pod uwagę ich zwiększającą się liczbę.
- Zapewnienie dostarczania wody pitnej dla powracających do Groznego uchodźców.
- Regularne przeprowadzanie kontroli jakości filtrowanej wody w poduszkach wodnych oraz „wodowozkach” za pośrednictwem dwóch stacji Sanepidu w Groznm i Nazranii.
- Przeprowadzenie monitoringu wśród miejscowej ludności na temat jakości dostarczanej przez PAH wody, odpowiedzialności mieszkańców za poduszki wodne znajdujące się na ich terenie oraz bezpłatnym dostępie do filtrowanej wody.
- Usunięcie zakumulowanych odpadków z obszarów przyszkolnych I przyszpitalnych.
- Regularna wywózka śmieci i fekalii głównie z sektora publicznego.
- Rozebranie istniejących toalet, budowa nowych w szpitalach, szkołach i utrzymanie ich w czystości.
- Wprowadzenie i uruchomienie systemu utylizacji odpadków pooperacyjnych: budowa i obsługa spalarni przyszpitalnych, przeszkolenie miejscowych pracowników z ich obsługi i zasad higieny.

Podjęte działania

• Styczeń

Kontynuacja dostarczania filtrowanej wody pitnej dla mieszkańców, przeprowadzenie monitoringu wodnego wśród ok. 700 mieszkańców Groznego.

- **Luty**

Wywóz gruzu i śmieci z 4 terenów przyszpitalnych w Groznm, zakup 120 kontenerów na śmieci (na zewnątrz) o poj. 1 m³ i rozstawienie 100 z nich w 25 lokalizacjach przyszpitalnych, otrzymanie od UNHCR samochodu śmieciarki.

- **Marzec**

Rozpoczęcie pracy śmieciarki w sektorze publicznym miasta.

- **Kwiecień**

Oczyszczanie toalet w Groznm, zatrudnienie osób z personelu szpitalnego dezynfekujących i utrzymujących zbudowane toalety w czystości, dystrybucja ok. 17 tysięcy plastikowych kanistrów na wodę oraz 4,5 tysiąca kubłów wśród mieszkańców Groznego.

- **Maj**

Zakup metalowych i plastikowych wiader, szczotek i szufli i plastikowych toreb i rozdanie ich największym szpitalom w mieście.

- **Czerwiec**

Przeprowadzenie szkolenia na temat standardów sanitarnych dla 25 pracowników szpitali groźnienskich.

- **Wrzesień**

Rozpoczęcie i zakończenie budowy 8 toalet w dwóch szkołach Groznego.

- **Październik**

Budowa 10 spalarni w 9 przyszpitalnych lokalizacjach poprzedzona monitoringiem sytuacji sanitarnych w szpitalach, podpisaniem umowy z dyrekcją szpitali na budowę i lokalizację spalarni oraz zatrudnienie brygady budowlanej, przeszkolenie pracowników obsługujących budowę spalarni.

- **Listopad – grudzień**

Kontrola pracy spalarni przez stacje Sanepid w Groznm.

Rezultaty

Rezultaty bezpośrednio: dostęp do bezpłatnej wody pitnej, poprawa warunków sanitarno-epidemiologicznych w sektorze medycznym, wzrost świadomości wśród pacjentów i lekarzy

- 150 punktów dystrybucyjnych w sektorach publicznym i prywatnym (30 placówkach edukacyjnych, 29 szpitalach i przychodniach oraz 91 punktach w sektorze prywatnym),
- średnio 600 tys. litrów wody dostarczanych codziennie do mieszkańców Groznego,
- poprawa jakości wody pitnej,
- 48 nowych latryn,
- średnio 167 m³ śmieci i 80 m³ fekalii wywożonych tygodniowo,
- wprowadzenie elementów zarządzania odpadami w placówkach służby zdrowia,
- 10 nowych piecyków do utylizacji odpadów szpitalnych w 9 lokalizacjach.

Partnerzy

Współpraca z Partnerami przy realizacji projektu polega na:

- wymianie informacji – administracja lokalna Groznego oraz administracje szpitali i placówek oświatowych objętych programami,
- pomocy merytorycznej i konsultacyjnej – administracja lokalna Groznego, administracje szpitali i szkół objętych programem, służby sanitarno-epidemiologiczne, Wodokanal, WHO,
- pomocy logistycznej (np. ułatwienia w poruszaniu się po Groznm cystern rozwożących wodę, śmieciarki i samochodu asenizacyjnego, czy dowożeniu materiałów na budowy),
- współpracy rzeczowej – UNHCR (przekazanie do użytkowania 6 cystern oraz śmieciarki, poduszek do przechowywania wody), ICRC (pompy, tankery, szlangi), UNICEF (kanistry, poduszki).

Źródła finansowania

Programy realizowane w Czeczenii finansowane były przede wszystkim (90% środków) z grantu UNICEFu oraz ze środków własnych organizacji. Łącznie na działania programowe wydano 663 979,19 USD.

Program Sanitarny. Lokalizacja latryn, piecyków oraz kontenerów na śmieci

	Lokalizacja/ ilość	kontenery	latryny	piecyki
1.	Szpital Położniczy № 1	6	0	1
2.	Szpital Położniczy № 2	2	0	0
3.	Szpital № 1	4	0	1
4.	Szpital № 3	8	0	0
5.	Szpital № 4	4	2	1
6.	Szpital № 5, Poliklinika № 5	4	2	1
7.	Szpital № 6	4	0	0
8.	Szpital № 9	10	4	2
9.	Szpital dla Weteranów i Inwalidów	6	3	1
10.	Poliklinika MSW	2	0	0
11.	Poliklinika № 3	3	2	0
12.	Poliklinika Dziecięca № 4	2	0	0
13.	Poliklinika № 6	4	0	0
14.	Poliklinika № 7	2	0	0
15.	Poliklinika № 10	4	0	0
16.	Szpital Zakaźny	3	2	1
17.	Szpital Republikański	6	3	1
18.	Dziecięcy Szpital Republikański	6	3	1
19.	Dziecięcy Szpital № 2	2	0	0
20.	Szpital Przeciwgruźliczy	4	3	0
21.	Klinika Dentystyczna № 1	2	0	0
22.	Klinika Dentystyczna № 1	2	0	0
23.	SSMP	4	2	0
24.	Dom Starców	4	3	0
25.	Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna	2	1	0
26.	Szkoła № 48	0	5	0
27.	Szkoła № 56	0	5	0
28.	Szkoła № 7	0	4	0
29.	Szkoła № 34	0	4	0
		100	40	10

Roczna dystrybucja wody pitnej według sektorów

	Publiczny (m3)	Prywatny (m3)	Dziennie (m3)	Miesięcznie (m3)
Styczeń	1 153,35	7 197,25	334,02	8 350,60
Luty	1 185,00	8 980,00	423,54	10 165,00
Marzec	1 211,00	9 766,50	422,21	10 977,50
Kwiecień	1 472,50	12 580,00	540,48	14 052,50
Maj	1 231,00	10 396,50	430,65	11 627,50
Czerwiec	1 343,00	9 063,00	416,24	10 406,00
Lipiec	1 368,50	14 271,00	579,24	15 639,50
Sierpień	906,00	12 042,50	479,57	12 948,50
Wrzesień	1 344,00	14 448,50	631,70	15 792,50
Październik	1 077,00	10 005,70	410,47	11 082,70
Listopad	1 020,00	7 727,50	336,44	8 747,50
Grudzień	829,30	6 683,90	300,53	7 513,20
RAZEM	14 140,65	123 162,35	442,09	137 303,00

3. Pomoc ofiarom biedy strukturalnej

3.1. Akcja Pajacyk – dożywianie dzieci w Polsce.

Polska Akcja Humanitarna prowadzi dożywianie dzieci w szkołach od 1996 r. W 1998 r. program przyjął nazwę akcja Pajacyk. W 2002 r. akcja rozszerzyła się na program wszechstronnego wsparcia rozwoju dzieci i zwiększenia ich szans edukacyjnych, dzięki m.in. dożywianiu.

3.1.1. Potrzeba

Polska Akcja Humanitarna podjęła się dożywiania dzieci w szkołach i świetlicach, ponieważ państwowe i samorządowe środki przeznaczane na ten cel były i nadal są niewystarczające. Podczas spotkań rekonesansowych w placówkach oświatowych, instytucjach zarządzających oświatą i ośrodkach pomocy społecznej, a także parafiach oraz organizacjach pozarządowych pozyskano informacje wskazujące na duże potrzeby w zakresie dożywiania uczniów. W każdej szkole są dzieci (ich liczba nie została dotychczas zbadana), które przychodzą na lekcje bez śniadania, a potem nie mają szansy na żaden ciepły posiłek. W związku z powyższym uznano, że istnieje konieczność podjęcia przez PAH zbiórki pieniędzy na opłacenie posiłków w szkołach.

3.1.2. Cel

Celem akcji Pajacyk jest objęcie dożywianiem jak największej liczby potrzebujących dzieci w polskich szkołach. Przy czym przyjęto, że w akcji preferowane będą szkoły, które stwarzają dzieciom warunki do wszechstronnego rozwoju, zwłaszcza intelektualnego i emocjonalnego. Tak by w przyszłości, wykształcone na miarę swych możliwości, samodzielnie radziły sobie w życiu.

Cele inne to:

- Wspieranie szkół w pracy na rzecz uczniów (dodatkowa nauka języków obcych, zajęcia wyrównawcze i korekcyjno-kompensacyjne, pomoc indywidualna, koła zainteresowań, gazetki szkolne, zajęcia sportowe, świetlice, imprezy charytatywne, zaangażowanie rodziców i instytucji lokalnych w życie szkoły) i zachęcenie do zdobywania „przyjaciół” wspierających tę aktywność.
- Umożliwianie nauczycielom udziału w szkoleniach z zakresu budowy społeczeństwa otwartego.
- Organizowanie imprez i akcji towarzyszących dożywianiu w celu zaangażowania szkoły i dzieci korzystających z pomocy do pracy na rzecz swego środowiska lokalnego.
- Promocja szkół „pajacykowych” i ich programów dydaktyczno-wychowawczych.

3.1.3. Zasady obowiązujące w akcji Pajacyk

Dożywianiem mogą być objęte dzieci znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, które z różnych względów nie mają szansy uzyskać pomocy z gminnych i miejskich ośrodków pomocy społecznej. Dożywianie odbywa się wyłącznie za pośrednictwem szkół i świetlic. PAH opłaca posiłki przygotowywane w wymienionych placówkach. Mogą to być drugie śniadania, obiady lub podwieczorki. O finansowanie dożywiania ubiegają się szkoły lub świetlice wypełniając specjalny wniosek. Uczniów, którzy zostają objęci dożywianiem typuje szkolna komisja złożona z nauczycieli, pedagogów i rodziców. Lista uczniów jest załącznikiem do umowy, którą szkoła podpisuje z Fundacją.

Fundacja zbiera wnioski od szkół. Dwa razy w roku rozpatruje je komisja powoływana spośród pracowników akcji Pajacyk. Pierwszy termin komisji to połowa sierpnia danego roku; wówczas przyznawane są środki na posiłki w nadchodzącym roku szkolnym, a drugi to połowa stycznia następnego roku, kiedy komisja decyduje o dożywianiu w drugim semestrze roku szkolnego. PAH podpisuje umowy z wybranymi szkołami i przelewa środki do szkół kwartalnie, a te rozliczają się z ich wykorzystania co miesiąc, zgodnie z dostarczonym przez Fundację wzorem. Jeśli szkoły wykonują zobowiązania ujęte w umowie niesumienne, dofinansowanie może zostać wstrzymane. Pracownicy i wolontariusze akcji Pajacyk kontrolują przebieg dożywiania w szkołach – sprawdzają sposób wydatkowania przekazanych pieniędzy oraz ich rozliczania, a także porównują opis sytuacji zawarty we wniosku ze stanem faktycznym na miejscu. Każda kontrola jest zakończona sporządzeniem protokołu. Protokół zawiera podsumowanie kontroli i wnioski, a także ewentualne zalecenia zmian w przypadku wykrycia nieprawidłowości. Pracownicy PAH sporządzają sprawozdanie z każdej wizyty w szkole.

3.1.4. Realizacja akcji Pajacyk w roku 2002

Rekrutacja szkół

9 stycznia 2002 r. 3-osobowa komisja¹, dysponując kwotą ok. 1 mln zł, przyznała środki na dożywianie w II semestrze roku szkolnego 2001/2002 kolejnym 62 szkołom. Wśród placówek, którym przyznano dotację, były również szkoły z terenów dotkniętych powodzią latem 2001 r. W związku z tym w II semestrze roku szkolnego 2001/2002 dożywiano 4 903 uczniów ze 116 szkół w 12 województwach.

2 sierpnia 2002 r. zebrała się komisja Pajacyka² i rozdysponowała ok. 650 tys. złotych na dożywianie w roku szkolnym 2002/2003. Uznano, że bezpłatne posiłki otrzyma 1 767 uczniów z 46 szkół w 9 województwach. Do końca roku 2002 dofinansowano ponad 85 000 posiłków.

Kontrole w szkołach

W czerwcu 2002 r. pracownicy i wolontariusze Pomorsko-Kujawskiego Biura PAH przeprowadzili kontrole realizacji programu dożywiania w 26 szkołach³. Do sprawdzenia wybrano szkoły podstawowe i gimnazja, z województw: świętokrzyskiego, małopolskiego, podkarpackiego i kujawsko - pomorskiego, które dotychczas nie były kontrolowane. Podczas wizyt przeprowadzono rozmowy z dyrektorami placówek, nauczycielami, czasem rodzicami oraz pracownikami pionu żywieniowego i księgowości. Na koniec sporządzono protokoły i sprawozdania.

Uczniowskie akcje towarzyszące

W styczniu 2002 r. w szkołach objętych dożywianiem w ramach Pajacyka kontynuowano akcję "Złotówka dla dzieci w Afganistanie". W ten sposób dzieci, które korzystają ze wsparcia innych, pomogły swoim rówieśnikom ze Średniej Szkoły Muzyczno-Plastycznej w Afganistanie.

Mistrzostwa Piłki Nożnej z Pajacykiem

11.04.2002 r. rozpoczęły się rozgrywki w ramach Mistrzostw Piłki Nożnej z Pajacykiem, w których wzięło udział 18 szkół, objętych akcją dożywiania z województw: warmińsko-mazurskiego, małopolskiego i podkarpackiego. Turnieje ćwierćfinałowe i półfinałowe odbyły się równolegle na Południu i Północnym-Wschodzie i wyłoniły finalistów, którymi zostali: uczniowie Gimnazjum w Baniach Mazurskich i Gimnazjum w Szczawie. Mecz finałowy został rozegrany 18 maja 2002 r. na boisku Legii w Warszawie jako przedmecze spotkania drużyn narodowych Polski i Estonii. Mistrzem Turnieju Piłki Nożnej z Pajacykiem została reprezentacja Gimnazjum w Baniach Mazurskich. Akcja zaktywizowała lokalne społeczności do działań na rzecz szkoły: mieszkańcy i władze gmin zaangażowały się w organizację turniejów. Dla dzieci udział w tak prestiżowym przedsięwzięciu był ogromnym przeżyciem, a wyjazd do Warszawy niezwykle nagrodą.

Partnerem PAH w realizacji tego przedsięwzięcia był Polski Związek Piłki Nożnej.

„Dzieci Pajacykowi”

Przed Świętami Bożego Narodzenia zorganizowano akcję „Dzieci Pajacykowi”. Uczniowie ze szkół objętych dożywianiem zorganizowali wśród swoich kolegów i rodziców kiermasze, loterie i aukcje prac plastycznych oraz wypieków, a następnie przekazali dochód lub jego część na konto Pajacyka.

¹ Skład komisji: Dorota Wiśniewska – koordynator akcji Pajacyk, Monika Stylińska – koordynator Akcji Pajacyk Warszawa, Małgorzata Wyrąbkiewicz (Biuro Pomorskie) – rozliczenie dożywiania.

² Skład komisji: Dorota Wiśniewska – koordynator akcji Pajacyk, Monika Stylińska – koordynator akcji Pajacyk Warszawa, Małgorzata Śledzińska – koordynator Polskiej Strony Głodu, Grzegorz Hajduk – przedstawiciel Biura Regionalnego w Krakowie, Ewa Wilewska – wolontariuszka Toruń.

³ W kontrolach uczestniczyli: Ewa Wilewska – wolontariuszka, Marek Marczyński – wolontariusz, Małgorzata Wyrąbkiewicz – finanse, Łukasz Rychel – pracownik programowy, Dorota Wiśniewska – dyrektor biura.

W akcji wzięły udział:

Szkoły	Efekt akcji
Zespół Szkół Specjalnych Nr 6 w Toruniu	prace plastyczne
Specjalny Ośrodek Szkolno- Wychowawczy Fryszak	prace plastyczne
Szkoła Podstawowa im. Króla Wł. Jagiełły w Medyce	wpłata na konto - 82,14 zł. Dyskoteka Andrzejkowa – sprzedaż ciast
Szkoła Podstawowa w Rydzewie	prace plastyczne
Szkoła Podstawowa nr 31 w Toruniu	prace plastyczne
Szkoła Podstawowa w Lisach; Banie Mazurskie	zbiórka pieniędzy 100 zł. Dyskoteka Andrzejkowa z Pajacykiem
Publiczna Szkoła Podstawowa KUNÓW	prace plastyczne, wpłata na konto 148 zł. zbiórka pieniędzy w szkole
Szkoła Podstawowa i Gimnazjum w Jasienicy Rosielnej	prace plastyczne
Szkoła Podstawowa w Kłodnem	prace plastyczne
Szkoła Podstawowa w Bażynach	prace plastyczne
Szkoła Podstawowa w Horyńcu	wpłata na konto 350 zł. koncert – kiermasz wypieków i ozdób świątecznych
Zespół Szkół samorząd Uczniowski Wiśniowo Elckie, Prostki	prace plastyczne
Szkoła Podstawowa w Okartowie	wpłata na konto 280 zł. zbiórka pieniędzy w szkole i w miejscowości
Szkoła Podstawowa Nr 2 w Kamienicy	prace plastyczne

Inne akcje

Luty 2002 – wyposażenie kuchni i stołówki w Szkole Podstawowej w Przydonicy, zniszczonej podczas powodzi, dzięki środkom w wysokości 66 270,20 zł, pochodzącym z darowizny od pracowników i zarządu firmy Philips Consumer Electronics Industries Poland Sp.z o.o

9-10. 03. 2002 r. w Szkole Podstawowej Nr 3 w Gołdapi odbyły się po raz drugi szkolenia dla 20 nauczycieli wiejskich z terenów województwa warmińsko-mazurskiego, prowadzone przez Biuro Pomorskie PAH (dotacja Fundacji Batorego w wysokości 5 461,71 zł). Szkolenie przygotowało wolontariuszy akcji Pajacyk w terenie do pozyskiwania środków na działalność w środowisku lokalnym.

Szkoły objęte dożywianiem otrzymały również sprzęt komputerowy (akcja Komputer dla Pajacyka). Dzięki firmie MSD, Kosmepol i wsparciu ze strony BDR oraz Microsoft 60 komputerów dotarło do dzieci w Wiśniowie Elckim, Brodnicy, Toruniu, Obrowie, Rydzewie, Dzierżaninach.

3.1.5. Rezultaty działań

Czas dożywiania	Średnia liczba dni żywieniowych	Liczba dożywianych dzieci	Średnia liczba wydanych posiłków	Średnia cena posiłku
01.01.02 – 18.02.02	19	2.425	46.075	1,87
18.02.02 – 25.06.02	80	4.903	392.240	1,90
01.09.02 – 31.12.02	49	1.767	86.583	2,04
2002 rok	148		524.898	

3.1.6. Źródła finansowania

W 2002 r. zebrano 2 468 326,50 zł. Z kwoty tej wydano 1 319 058,23 zł, z czego 1 075 769,76 zł na dożywianie i wyposażenie kuchni oraz stołówek, a 243 288,47 zł na obsługę akcji.

Środki na dożywianie pochodzą od firm – umowy darowizny, z pay-rollu w firmach (pracownicy i firmy), z wpływów z Polskiej Strony Głodu – www.pajacyk.pl i z darowizn od osób prywatnych.

- **Wpływy z umów z firmami**

PAH współpracuje z wieloma firmami. W przypadku Pajacyka współpraca często kontynuowana jest przez wiele lat.

Wśród największych darczyńców akcji Pajacyk w roku 2002 r. znaleźli się:

Unilever Polska SA, Nestle Polska, Pliva Kraków, Pryzmat Sp. z o.o., NESTA-BIS, Totalizator Sportowy, Sp. z o.o., Arkona, agencja reklamowa Again, BP Polska Sp. z o.o. plus partnerzy programu lojalnościowego BP, Nova Era, Biofarm Sp. z o.o, BZ WBK S.A., IMS Poland Sp. z o.o., Volkswagen.

- **Pay-roll** na Pajacyka realizowały Nestle, BISE, Grupa ING.

- **Polska Strona Głodu**

19 lutego 2001 r. na potrzeby akcji Pajacyk powstała strona www.pajacyk.pl. Na Polskiej Stronie Głodu PAH zamieszczała bannery darczyńców Pajacyka. W ten sposób PAH dziękowała firmom, które znaczną kwotą wsparły akcję Pajacyk. Darowizna w wysokości 500 zł stanowi równowartość dożywiania jednego dziecka przez cały rok szkolny.

Od 15 lipca 2002 r., dzięki powstaniu Stowarzyszenia Przyjaciół PAH, można na stronie Pajacyka zamieścić reklamę swojej firmy w formie banera, z której dochód jest przeznaczony na akcję Pajacyk.

Każdego dnia na stronę Pajacyka wchodzi ok. 15 tys. osób. Do 31.12.2002 r. w brzuszek Pajacyka kliknęło 6 066 912 internautów. W okresie 01.01.2002-31.12. 2002 Polska Strona Głodu przyniosła 49 500 zł.

W ciągu 2002 r. na stronie Pajacyka pojawiło się 27 firm.

Lp	Firma	Ile razy w 2002 wracali na stronie	Kwota PLN
1.	ABX diagnostics Polska		500,00
2.	Alkatel		1 000,00
3.	APSYS- C H Korona we Wrocławiu		500,00
4.	Asco S.A		5 000,00
5.	BEG Ingénierie Polska		500,00
6.	BNP - Paribas		500,00
7.	Bo Sport		1 000,00
8.	Bonduelle		500,00
9.	Ceetal		500,00
10.	Credit lionais		2 500,00
11.	CR-Media TPSA		5 500,00
12.	Kasyna		500,00
13.	Kibce Widzewa		1 000,00
14.	Lidmar	2 X 500	1 000,00
15.	Konekst	5 X 500	2 500,00
16.	Mazars Audyt		500,00
17.	Mazars Gerard		500,00
18.	Peugeot Polska Sp. z o. O		2 000,00
19.	PRGK		4 500,00
20.	PTK Centertel		2 500,00
21.	Reklama Forma		500,00
22.	Saint - Goabain Opole		2 000,00
23.	Snn Poligrafia	12 X 500	6 000,00
24.	Societe Generale S.A.		500,00
25.	Stomil Olsztyn		5 000,00
26.	Widzewiaczy		1 000,00
27.	Wodan Sp. z o.o.	2 x2000	4 000,00
	RAZEM BRUTTO		52 000,00

- **Inicjatywy na rzecz Pajacyka**

W maju i czerwcu 2002 r. Gazeta Bankowa i Life+ zorganizowały zbiórkę na Pajacyka w środowisku ubezpieczeń pod hasłem "Agenci Pajacykowi". W sierpniu 2002 r. Miejskie Centrum Kultury zorganizowało w Tychach Koncert Szant na rzecz Pajacyka.

- **Świąteczny Stół Pajacyka – akcja Krakowskiego Biura PAH**

W ramach akcji 8 grudnia 2002 r. restauracje, puby i hotele Krakowa wsparła akcję Pajacyk przekazując 1/10 obrotu z tego dnia.

Akcję prowadzono wspólnie ze wszystkimi krakowskimi mediami. Nagrany został spot telewizyjny i radiowy z Janiną Ochojską promujący akcję. Wydrukowany został plakat, projektu krakowskiego grafika Wojtka Kołka, rozdawany lokalom, które zdecydowały się wziąć udział w akcji. Do akcji zgłosiło się 68 restauracji i pubów krakowskich. Po przeprowadzeniu akcji otrzymaliśmy wpłaty od 45 restauracji na sumę 6 861,32 zł.

W akcji korzystano z pomocy firm RR Donneley, Drukarnia Leyco, Djał, Wenecja, Filmotechnika.

3.1.7. Zaangażowanie pracowników i wolontariuszy

W akcji Pajacyk zatrudnionych jest 2 pracowników programowych i jeden pracownik obsługujący Polską Stronę Głodu. Akcja jest realizowana dzięki zaangażowaniu wolontariuszy z całej Polski. W Warszawie działania akcji koordynuje 1 wolontariuszka, w Toruniu przy kontrolach w szkołach, prowadzeniu dokumentacji Pajacyka i w pracach komisji uczestniczyło 2 wolontariuszy. Praca 7 wolontariuszy pozwala na sprawne funkcjonowanie Polskiej Strony Głodu.

W realizacji akcji w terenie uczestniczyło 20 przeszkolonych przez PAH nauczycieli, którzy organizowali w swoich szkołach imprezy na rzecz Pajacyka, aktywizowali środowisko rodziców i miejscowe firmy, a w przyszłym roku będą kontrolowali realizację dożywiania i prowadzili sprawozdawczość dotyczącą szkół leżących w pobliżu ich miejscowości.

3.2. Program Pomocy Szkołom na Litwie – Litwa

Program kontynuowany od marca 1997 r. Polega na finansowaniu ciepłego posiłku w szkole dzieciom z najuboższych rodzin oraz wyposażaniu szkół w przybory szkolne i materiały edukacyjne.

Dożywiane są dzieci, których rodzice z różnych powodów nie są w stanie udokumentować swojego ubóstwa, bądź dochód na osobę w rodzinie nieco przekracza minimum socjalne. Lista szkół oraz dzieci jest corocznie uaktualniana. Pomoc jest przeznaczona dla rejonów pokółchozowych, o wysokim wskaźniku bezrobocia.

W 2002 r. program obejmował 14 szkół w rejonie sołecznickim, PAH finansowała obiady 177 dzieci. Na dożywianie w 2002 r. wydano 77 720,62 zł. Wszystkie środki uzyskano drogą zbiórki publicznej. Z powodów niewystarczających wpływów finansowanie obiadów zostało wstrzymane w październiku 2002 r. W przypadku wpłynięcia odpowiednich środków akcja będzie kontynuowana.

Lp.	Szkoła	liczba dzieci	zł
1	Śr. Biała Waka	23	10173,31
2	Śr. Dziewieniszki	10	4897,85
3	Śr. Sołeczники	24	10425,76
4	Śr. Ejszyszki	12	5355,28
5	Śr. Butrymańce	17	7519,40
6	Śr. Koleśniki	20	8846,35
7	Podst. Dajnowa	8	3538,54

8	Podst. Podborze	10	4423,18
9	Podst. Dojlidy	12	4975,54
10	Podst. Tietiańce	10	4423,18
11	Podst. Bogumiliszki	7	3001,29
12	Podst. Taboryszki	7	3096,22
13	Podst. Kamionka	7	3096,22
14	Śr. Turgiele	10	3948,50
	Razem:	177	77720,62

19.03.2002 r. fundacja wysłała kolejny, ósmy transport z pomocą dla szkół na Litwie. Odbiorcą był Solecznicki Wydział Oświaty – wieloletni partner PAH w realizowaniu programu pomocy szkołom. Zawieziono książki (ok. 3 000 sztuk), mapy i atlasy, segregatory i zeszyty oraz 760 tornistrów. Wszystkie dary pochodziły z darowizn firm prywatnych oraz wydawnictw. Zostały one rozdysponowane do szkół samorządowych rejonu solecznickiego za pośrednictwem Solecznickiego Wydziału Oświaty. Łączna wartość darów – 1 659,70 zł.

W rejonie solecznickim znajdują się 72 samorządowe placówki oświatowe. Litewska reforma oświaty nakłada na szkoły szereg wymagań, ubogie samorządy nie mają jednak środków na ich realizację. Skromne środki finansowe nie dają szans na wyposażenie szkół w nowoczesne pracownie przedmiotowe, komputery, nowoczesny sprzęt edukacyjny. Wielu szkołom grozi zamknięcie.

III. Pomoc Uchodźcom i Repatriantom

1. Centrum Pomocy Uchodźcom (CPU)

1.1. Podstawowa pomoc socjalna i poradnictwo socjalno-prawne

W 2002 r. o pomoc zwróciło się po raz pierwszy ok. 400 nowych osób – cudzoziemców, którzy otrzymali status uchodźcy, starają się o jego uzyskanie lub cudzoziemców starających się zalegalizować swój pobyt na terytorium RP. Spośród nowo zgłaszających się co miesiąc korzystało z naszej pomocy 220 osób.

Obywatele Federacji Rosyjskiej narodowości czeczeńskiej	97 osób	44,1%
Obywatele Afganistanu	27 osób	12,3%
Obywatele Ukrainy	27 osób	12,3%

Pozostali to przede wszystkim obywatele Białorusi, Federacji Rosyjskiej, Armenii, Gruzji, Sri Lanki, Somalii, Sudanu, Kamerunu, Etiopii, Rwandy, Kongo, Kamerunu, Sierra Leone, Liberii, Pakistanu, Bośni, Mołdowy i innych krajów.

CPU PAH pomaga im w znalezieniu tymczasowego zakwaterowania, dostępie do pomocy prawnej, medycznej, wyjaśnia sytuację socjalną i prawną.

CPU współpracuje z Bankiem Żywności „SOS”, który przekazał w 2002 r. darowizny rzeczowe w postaci artykułów żywnościowych o wartości 11 875,11 zł. Żywność jest dystrybuowana pomiędzy najuboższych uchodźców. CPU rozdzieliło w 2002 r. pomiędzy najbardziej potrzebujących uchodźców dary rzeczowe pozyskane przez PAH o wartości 18 295,15 zł.

1.2. Program integracyjny

W programie integracyjnym w 2002 r. uczestniczyło 225 uznanych uchodźców.

W ramach programu integracyjnego kontynuowany był program „mieszkań rotacyjnych o charakterze chronionym dla uchodźców”. W okresie od 01.01.2002 r. do 31.12.2002 r. wynajętych zostało 11 mieszkań dla uchodźców (roczny koszt wynajmu wynosił 159 111,73 zł i został pokryty do wysokości 82 100 zł z dotacji MUW/2001 a w wysokości 77 011,73 zł z dotacji UNHCR/2001). Łącznie z mieszkań w 2002 r. skorzystało 64 uchodźców.

PAH podpisała umowy na naukę języka polskiego dla uchodźców w 2002 roku z dwiema szkołami językowymi: BSA i IKO. Łącznie z nauki j. polskiego w obu szkołach skorzystało 47 uznanych uchodźców. Z ogólnej liczby 1 200 zakontraktowanych w obu szkołach godzin lekcyjnych, 236 godzin niewykorzystanych do końca 2002 r. zostało przesuniętych do wykorzystania w 2003 r.

W ramach programu integracyjnego PAH współpracuje z pracownikami ośrodków pomocy społecznej i Powiatowych Centrów Pomocy Rodzinie właściwych dla miejsca zamieszkania uchodźców, z władzami lokalnymi, szkołami, urzędami zatrudnienia i organizacjami społecznymi.

1.3. Program dziecięcy

1.3.1. Świetlica integracyjna dla dzieci

W wynajętym lokalu przy ul. Kickiego 5 (do 06.2002 r.) i ul. Wareckiej 11/22 (od 10.2002 r. do chwili obecnej) w Warszawie były prowadzone programy dla dzieci w wieku od 3 do 14 lat. Dzieci spotykały się 2-3 razy w miesiącu, w soboty, w godzinach 10.00-15.00. Dla dzieci uchodźców mieszkających na terenie całej Warszawy soboty były jedynym dniem wolnym od zajęć szkolnych. W świetlicy zajęcia organizowała grupa 8 wolontariuszy – studentów i absolwentów WSPS. W zajęciach brało udział od 20 do 40 małych uchodźców. Na spotkaniach są realizowane zajęcia artystyczne i edukacyjne. Z okazji świąt Bożego Narodzenia zorganizowano tradycyjną imprezę, a wszystkie dzieci otrzymały prezenty gwiazdkowe.

1.3.2. Kolonie integracyjne dla małych uchodźców

W koloniach integracyjnych 2002 r. (22 lipca-4 sierpnia) w Słopnicach (k. Limanowej) wzięło udział 37 dzieci uchodźców (z Czeczenii, Armenii, Białorusi, Bośni, Somalii, Liberii i Gwinei) oraz 9 wolontariuszy dziecięcego programu integracyjnego PAH. Dzięki życzliwej pomocy miejscowych władz: wójta, księdza i dyrektora szkoły, dzieci miały zapewniony wygodny i bezpieczny pobyt w miejscowej Szkole Podstawowej nr 2. Program kolonii obfitował w wycieczki; dzieci zwiedziły Kraków, Wieliczkę, Nowy Sącz, spływały Dunajcem, chodziły po górach i uprawiały sporty.

Kolonie zostały sfinansowane przez UNHCR (4 798,42 zł), z dotacji Fundacji „SOS” (8 000,00zł), oraz z dotacji f-my Coty (2001 r.) (5 481,59 zł) oraz dochodów z organizowanej przez PAH w czerwcu 2001 r. aukcji dzieł sztuki (1.622,00 zł). Łącznie koszt wyjazdu i pobytu dzieci na koloniach integracyjnych wyniósł 19 902,01 zł. Średni koszt przejazdu i pobytu jednej osoby na koloniach wyniósł 432,62 zł. Ponadto na kolonie integracyjne pozyskane zostały darowizny w postaci odzieży dziecięcej, sprzętu sportowego, napoi oraz artykułów kosmetycznych o wartości 3 433,34 zł.

1.3.3. Praca indywidualna z dziećmi

5 studentów wolontariuszy opiekowało się indywidualnie 14 dzieci uchodźców w wieku szkolnym. 7 dzieci to mieszkańcy Domu Uchodźcy, 7 mieszka indywidualnie wraz z rodzinami. Rola wolontariuszy polega na pomocy w odrabianiu prac domowych, kontaktowaniu się ze szkołą, ćwiczeniach językowych, organizowaniu wspólnych zabaw i wycieczek.

1.3.4. Dzieci uchodźców w ośrodkach dla uchodźców

W listopadzie 2002 r. PAH otrzymała dar w postaci 200 pluszaków zebranych przez parę młodych ludzi przy okazji własnego ślubu. Wolontariusze PAH zorganizowali zbiórkę prezentów świątecznych dla dzieci uchodźców w ośrodkach dla uchodźców. Za zebrane 3 622,74 zł zakupiono słodczyce. Z zebranych przed świętami Bożego Narodzenia maskotek i przyborów szkolnych oraz słodczych przygotowanych zostało 420 paczek, które przekazano dzieciom w ośrodkach dla uchodźców w Dębaku k. Warszawy, Smoszewie, Łomży, Czerwonym Borze oraz Lesznowoli.

Zbiórce dla dzieci towarzyszyła zbiórka ciepłej odzieży dla cudzoziemców przebywających w Strzeżonym Ośrodku Deportacyjnym w Lesznowoli. Przeprowadzona wśród pracowników Gazety Wyborczej zbiórka przyniosła 9 worków ciepłej odzieży przekazanej kierownictwu ośrodka deportacyjnego.

1.4. Świetlica integracyjna dla dorosłych uchodźców

Świetlica integracyjna dla dorosłych uchodźców działa od początku 2002 r. Jest oparta o realizowany wraz z węgierską organizacją „Menedek” program „Świetlica dla uchodźców” finansowany w ramach programu PHARE-Access a w części z budżetu UNHCR.

Dorośli uchodźcy na świetlicy wynajętym lokalu przy ul. Kickiego 5 (do 06.2002 r.) i ul. Wareckiej 11/22 (od 10.2002 r. do chwili obecnej) w Warszawie, mogli korzystać z bezpłatnych lekcji języka polskiego, nauki obsługi komputera, uzyskać specjalistyczną pomoc przy poszukiwaniu pracy, przeczytać prasę polską i obcojęzyczną lub wypożyczyć książkę; mogli również skorzystać z maszyny do szycia lub spotkać się przy kawie lub herbacie i porozmawiać. W nowym lokalu oferta wzbogacona jest o naukę języka angielskiego. Wszystkie zajęcia w świetlicy prowadzone są przez wolontariuszy PAH. W grudniu 2002 r. w ramach działalności świetlicy rozpoczęły się regularne spotkania (raz w miesiącu) grupy kobiet-uchodźczyń. Panie decydują o tematyce spotkań i sugerują gości, z którymi chciałyby spotkać się w przyjaznej atmosferze świetlicy.

1.5. Dom Uchodźcy

Dom Uchodźcy funkcjonuje dzięki dotacjom UNHCR oraz Wydziału Spraw Społecznych Wojewody Mazowieckiego. Wszystkie drobne prace remontowe i konserwacyjne oraz utrzymanie czystości w DU i ogrzewanie go należy do obowiązków wszystkich mieszkańców.

W związku z dużym zakresem prac remontowych oraz doposażeniem DU w roku 2001 znacznie obniżył się koszt utrzymania jednej osoby w Domu Uchodźcy – w 2002 r. wyniósł on 329,15 zł

miesięcznie. W 2002 r. średnio miesięcznie zamieszkiwało 26 osób z Czeczenii, Afganistanu, Somalii, Sudanu, Tunezji, Libanu, Pakistanu i Palestyny.

1.6. Dzień Uchodźcy

16 czerwca 2002 r. odbył się tradycyjny koncert i festyn z okazji Międzynarodowego Dnia Uchodźcy. Współorganizatorami imprezy był UNHCR i PAH. Projekt oraz wykonanie plakatów i ulotek informacyjnych został nieodpłatnie wykonany przez agencję reklamową TESTARDO-BATES.

Impreza miała miejsce w parku Agrykola w centrum Warszawy. Szacujemy, że przybyło ok. 10.000 gości; impreza tradycyjnie wzbudziła duże zainteresowanie mediów problematyką uchodźców w Polsce. W namiocie „dyskusyjnym” odbyło się spotkanie Janiny Ochojskiej oraz dziennikarza Rzeczypospolitej poświęcone sytuacji w Czeczenii oraz pracy misji PAH w Nazranii.

Jednocześnie dzień uchodźcy był obchodzony we wszystkich miastach, gdzie znajdują się biura lub grupy wolontariuszy PAH. W Klubie Galerii Kuriozum w Krakowie został zorganizowany wernisaż zdjęć i plakatów UNHCR z pakietu edukacyjnego "Walizka Uchodźcy". Wystawa trwała w dniach 8.06-26.06.2002 r.

1.7. Informator Uchodźcy

W związku z licznymi zmianami w przepisach prawa dotyczącymi cudzoziemców, w tym również uchodźców w Polsce, a także z planowanymi na rok 2003 planami dostosowania polskiego ustawodawstwa imigracyjnego do prawa obowiązującego w krajach UE, rozpoczęliśmy wydawanie nowego informatora dla uchodźców.

Dzięki dotacji Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (15.000 zł) oraz umowie z UNHCR została przygotowana, wydrukowana i przetłumaczona na języki rosyjski i angielski, broszura stanowiąca wyciąg z aktualnych, najważniejszych dla uchodźców aktów prawnych. Wyprodukowany został segregator (w nakładzie 3.000 egz.), który w roku 2003 planujemy uzupełnić kolejnymi broszurami informującymi uchodźców o ich prawach i obowiązkach, a także otwierających się przed nimi możliwościach funkcjonowania w Polsce.

1.8. Łączny budżet Centrum Pomocy Uchodźcom w 2002 r.

Lp.	Źródło finansowania	Cel dotacji	Dotacja w zł	Wykorzystano zł
1.	UNHCR	CPU	365 376,00	365.376,00
2.	MUW	Dom Uchodźcy	45.000,00	44.627,01
3.	MPiPS	Informator	15.000,00	15.000,00
4.	PHARE-ACCES 1999/04	Świetlica dla uchodźców	~ 28.000,00 (7.771 eur)	26.610,43
5.	Dzielnica Śródmieście, Gm. W-wa Centrum	Dzień Uchodźcy	20.000,00	19.932,58
6.	Fundacja Pomoc Społeczna „SOS”	Kolonie integracyjne	8.000,00	8.000,00
	Razem		481.376,00	479.546,92

Zbiórki i wpłaty celowe (z przeznaczeniem „na uchodźców”) w 2002 r.

	wpłacono	wydano
zbiórki	8.251,09	3.621,74
wpłaty	24.935,39	12.851,78
	33.186,48	16.473,52

1.9. Współpraca

- jesteśmy członkami ECRE (European Council for Refugees and Migrants),
- uczestnikami Forum Polityki Migracyjnej – sieci organizacji zajmujących się sprawami migracji stworzonej przez Migration Policy Group z Brukseli,
- uczestniczymy w pracach międzyresortowej grupy roboczej przygotowującej do wdrożenia programu Wspólnoty Europejskiej EQUAL (przeciwdziałanie dyskryminacji na rynku pracy),

- bierzemy udział w pracach mieszanej grupy tworzącej „Narodowy program przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu”.

2. Program Pomocy Repatriantom

2.1. Pilotażowy projekt „Wolontariusze Wsparcia”

W styczniu 2002 r. PAH uruchomiła pilotażowy projekt „Wolontariusze Wsparcia” dla repatriantów z Kazachstanu. Celem projektu jest przygotowanie repatriantów i ich rodzin do życia w Polsce oraz integracja z polskim społeczeństwem. PAH pełni rolę koordynacyjną, stanowi również zaplecze merytoryczne projektu. PAH szkoli wolontariuszy, którzy współpracują z rodzinami repatriantów. Wolontariusze dzielą się z rodzinami repatriantów swoją wiedzą, pomagają w rozwiązywaniu problemów adaptacyjnych, pomagają włączyć się w życie społeczne i kulturalne.

W okresie do grudnia 2002 r. w ramach projektu uczestniczyło 10 rodzin repatriantów i 10 wolontariuszy. Wolontariusze pomagali m.in. w codziennych kontaktach z urzędami, w nauce języka polskiego, w nawiązaniu kontaktów w środowiskach zawodowych, w znalezieniu zgodnej z zainteresowaniami repatriantów szkoły lub uczelni, w uzyskaniu polskiego obywatelstwa, w uzyskaniu zasiłków dla bezrobotnych, w uzyskaniu renty, pilnowali terminowych rozliczeń z urzędami skarbowymi.

Dzięki kontaktom wolontariuszy udało się znaleźć pracę dla 6 repatriantów. Wolontariusze i rodziny repatriantów uczestniczyli w życiu społecznym i kulturalnym. Wspólnie odwiedzali muzea, teatry, organizowali wycieczki historyczno-krajoznawcze etc. Projekt był w całości finansowany ze źródeł pochodzących ze zbiórki publicznej PAH. Dokonana w końcu 2002 r. ewaluacja pozwoliła na zamknięcie etapu pilotażowego i określenie stałych zasad funkcjonowania programu „Wolontariusze Wsparcia”, który będzie kontynuowany i rozszerzany.

2.2. Kursy adaptacyjne dla repatriantów

Od 15.11.02 r. do 22.12.02 r. w Warszawie odbywały się kursy adaptacyjne dla repatriantów zorganizowane przez Fundację Polska Akcja Humanitarna oraz Szkołę Wyższą Psychologii Społecznej na zlecenie Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu. Kursy były przeznaczone dla repatriantów oraz członków ich rodzin, zamieszkujących w woj. mazowieckim, którzy przybyli do Polski w ramach repatriacji po listopadzie 2000 r. Całkowity koszt kursów wyniósł 83 660 zł i był w całości pokryty przez MENiS. W kursach łącznie wzięło udział 115 repatriantów. Program kursów obejmował 40 godzin i zawierał:

- Zajęcia z prawnikami dotyczące m.in. spraw: zatrudnienia, bezrobocia, pomocy społecznej, ubezpieczeń społecznych, służby zdrowia, pomocy dla repatriantów.
- Zajęcia z psychologami kulturowymi poświęcone komunikacji i asertywności.
- Zajęcia ze specjalistami od historii i kultury polskiej poświęcone najnowszym dziejom Polski oraz polskim obyczajom.

Kurs był bezpłatny. Organizatorzy zapewнили uczestnikom wyżywienie, zwrot kosztów dojazdu oraz noclegi. W kursach wzięło udział 15 prowadzących; nad obsługą kursów oprócz organizatorów czuwało ok. 30 studentów SWPS.

2.3. Przygotowanie konspektu pt. „Zanim powiedzą wracamy” dla nauczycieli kierowanych przez CODN na placówki wschodnie

Na zlecenie MENiS PAH przygotowała konspekt stanowiący kompendium wiedzy o repatriacji i ważne źródło wiedzy o tym, jak przygotować do repatriacji przyszłych repatriantów. PAH wyposażyła 150 nauczycieli CODN w konspekt „Zanim powiedzą wracamy” oraz „Poradnik dla repatriantów”. Zlecenie zostało w całości pokryte z kosztów MENiS (6 252 zł). Materiały przekazane przez PAH będą służyły nauczycielom podczas ich przyszłych kontaktów z Polakami przygotowującymi się do repatriacji.

IV. Edukacja Humanitarna

Program Edukacji Humanitarnej jest stałym programem PAH, prowadzonym od listopada 1993 roku. Jego celem jest krzewienie postawy humanitarnej wśród dzieci i młodzieży. Poprzez szereg projektów ogólnopolskich kształtujemy w młodym pokoleniu Polaków otwartość na idee humanitaryzmu i solidarności z potrzebującymi zarówno w kraju jak i za granicą. Tworzymy nowoczesną kulturę pomocy.

1. Sieć trenerów-wolontariuszy PAH

Od 1999 r. działa ogólnopolska sieć trenerów-wolontariuszy PAH. Projekt zrodził się z konieczności opracowania systemu wsparcia dla młodzieży z całej Polski, która coraz liczniej zgłaszała się do PAH z prośbą o przeprowadzenie zajęć z zakresu edukacji humanitarnej i pomoc w prowadzonych akcjach użytecznych społecznie.

Głównym zadaniem trenerów-wolontariuszy jest prowadzenie zajęć warsztatowych w szkołach i w klubach młodzieżowych. Dzięki istnieniu sieci dotarliśmy w 2002 r. do 2000 szkół oraz licznych placówek środowiskowych. Efektem pracy grupy trenerów są między innymi zajęcia, projekty edukacyjne, imprezy i akcje charytatywne.

1.1. Zajęcia prowadzone w szkołach podstawowych, gimnazjach i szkołach średnich

W sumie przeprowadzono 243 warsztaty (za jednostkę uznajemy dwie godziny lekcyjne, czyli 1,5 godziny zegarowej). Najczęściej realizowane warsztaty to:

- "Uchodźcy" – 22 razy,
- "Rasizm - problem codzienny" – 109 razy,
- "Pomoc humanitarna dla Afganistanu" – 9 razy,
- "Prawa człowieka" – 12 razy,
- "Godność człowieka – banał czy podstawa" – 7 razy,
- "Wolontariusz – bohater naszych czasów" – 10 razy.

1.2. Akcje edukacyjne

- Obchody Tygodnia Przeciwno Rasizmowi (Warszawa, Wrocław),
- Dzień Uchodźcy (Opole),
- Wystawy dotyczące uchodźców (Wrocław, Kraków, Słupsk, Jeleniewo),
- "Walizka Uchodźcy" (Białystok, Kraków),
- Projekt "Spotkania z kulturą żydowską" (projekt realizowany na Uniwersytecie Opolskim),
- Gra symulacyjna "Przejścia",
- Bajka o Ćwierćlandzie - 9 razy,
- Udział w konferencji naukowej "Między Islamem a islamem (skutki fundamentalizmu?!)" (Słupsk).

1.3. Spotkania prezentujące działalność PAH

- Zajęcia na temat funkcjonowania organizacji pozarządowych na przykładzie PAH na dwóch spotkaniach Szkolnego Klubu Wolontariusza (Białystok),
- Spotkania w Lokalnych Kołach Stowarzyszenia Młodych Demokratów (Zawiercie),
- Zajęcia warsztatowe dotyczące działalności PAH w Polsce i za granicą oraz prezentacja programu "Humanitaryzm". (Zajęcia prowadzone w ramach projektu "Beskidzkie Strumyki" realizowanego przez Stowarzyszenie Szkoła Liderów i Polską Fundację Dzieci i Młodzieży),
- Działalność i przesłanie edukacyjne PAH – 7 razy (Kraków),
- Prezentacja wolontariatu w PAH oraz o działań podejmowanych przez trenerów w programie TV Kraków "Bzik kontrolowany" oraz na konferencji zorganizowanej przez NZS Akademii Ekonomicznej (Kraków),
- Akcje organizowane w ramach dziesiątej rocznicy istnienia PAH (Opole),
- Zajęcia dla studentów I roku Collegium Civitas prezentujące działalność PAH (Warszawa).

W listopadzie w Złotym Potoku pod Częstochową odbyło się czwarte szkolenie trenerów-wolontariuszy. W czterodniowym szkoleniu wzięło udział 15 wolontariuszy. Szkolenie odbyło się dzięki dotacji Levi Strauss Polska.

2. Przedmiot "Humanitaryzm" – fakultatywne zajęcia szkolne

W ramach włączania szkół do Programu Edukacji Humanitarnej PAH wprowadziła, jako przedmiot fakultatywny, program "Humanitaryzm".

Program wydany w 2001 r. w formie zwartej publikacji dzięki dotacji MEN W 2002 roku PAH wysłał książkę ze scenariuszami do 1090 nauczycieli z całej Polski. Program składa się z 19 scenariuszy zajęć, podzielonych na trzy działy: prawa człowieka, tolerancja, aktywność społeczna. Scenariusze zajęć można również realizować w ramach ścieżek edukacyjnych, m.in. edukacja czytelnicza i medialna, edukacja europejska, edukacja regionalna-dziedzictwo kulturowe w regionie, kultura polska na tle tradycji śródziemnomorskiej, edukacja filozoficzna.

Metody prowadzenia zajęć kształtują w uczniach samodzielność i uczą posługiwania się wiedzą zdobytą na podstawie własnych doświadczeń życiowych.

3. Szkolenia dla nauczycieli

W 2002 roku PAH przeprowadziła 12 szkoleń dla nauczycieli, każde po 7 godzin zegarowych. Przeszkolono 282 nauczycieli, którzy chcieli prowadzić ze swoimi uczniami zajęcia dotyczące edukacji humanitarnej. W Warszawie odbywały się również spotkania informacyjne prezentujące Program Edukacji Humanitarnej.

4. Szkoła humanitarna – projekt pilotażowy

W 2002 roku został zrealizowany projekt pilotażowy o nazwie „Szkoła Humanitarna”. Celem projektu było:

- wykształcenie w młodzieży gimnazjów na terenie Gminy Warszawa-Centrum postawy otwartości, odpowiedzialności i wrażliwości na potrzeby drugiego człowieka oraz przekazanie kompetencji w zakresie pracy wolontarystycznej,
- zainicjowanie długotrwałej współpracy szkół na terenie Gminy Warszawa-Centrum z organizacjami pozarządowymi poprzez przygotowanie nauczycieli do prowadzenia edukacji humanitarnej oraz stworzenie pomocnych w tym materiałów dydaktycznych.

Projekt został zrealizowany w dwóch gimnazjach na terenie Gminy Warszawa-Centrum, które zobowiązały do przeprowadzenia w ciągu półroczu szeregu projektów o charakterze charytatywnym i humanitarnym. Obydwie szkoły świetnie wywiązały się ze swoich zadań i zostały im przyznany przez PAH tytuł Szkoły Humanitarnej. Wiązało się to z pozostawieniem trwałego śladu na terenie szkoły upamiętniającego realizację projektu i zachęcającego młodsze roczniki do jego kontynuacji. Przyznaniu tytułu Szkoły Humanitarnej towarzyszyła uroczystość, dzięki której został doceniony wysiłek uczniów i nauczycieli.

W każdej ze szkół :

- powstał Kodeks Szkoły Humanitarnej, pod którym podpisali się nauczyciele i uczniowie,
- odbyły się szkolenia dla nauczycieli,
- przeprowadzono lekcje według scenariuszy zaproponowanych przez program edukacji humanitarnej PAH,
- powstała biblioteczka humanitaryzmu,
- odbyło się spotkanie młodzieży z Janiną Ochojską.

5. „Pomagamy” – nowoczesne pismo wolontariuszy

Bezpłatne pismo "Pomagamy" jest wydawane przez PAH. Głównym celem jest zachęcanie do podejmowania przez młodych ludzi działań na rzecz potrzebujących i informowanie o

możliwościach pomagania. W 2002 roku został wydany numer pisma w nakładzie 3000 egzemplarzy. Druk i dystrybucja zostały sfinansowane przez Ambasadę Stanów Zjednoczonych.

W roku 2002 został stworzony serwis internetowy pisma pod adresem www.pomagamy.pl. Jego zawartość była sukcesywnie powiększana, a od kwietnia zespół wolontariuszy zaczął regularne publikowanie artykułów dotyczących spraw humanitarnych. Systematycznie rosła oglądalność serwisu "Pomagamy", by w listopadzie osiągnąć 3 126 unikalnych użytkowników w jednym miesiącu. "Pomagamy" stało się w 2002 roku jednym z najlepszych polskich źródeł informacji o tematyce humanitarnej. Notujemy coraz więcej przedruków z naszego pisma na łamach innych stron internetowych.

6. „Pomagamy w Angielskim”

Przez cały 2002 rok trwały prace zespołu wolontariuszy nad projektem "Pomagamy w Angielskim". Jest to serwis internetowy prowadzony we współpracy z Pearson Education Polska, pomagający w nauce języka angielskiego przy wykorzystaniu tekstów dotyczących spraw humanitarnych. Ideą projektu jest zachęcenie młodzieży uczącej się języka angielskiego do rozwijania zainteresowań tematami związanymi z pomocą humanitarną, prawami człowieka, uchodźcami, tolerancją i pracą wolontarystyczną. W styczniu 2003 zostanie uruchomiony serwis internetowy pod adresem: <http://angielski.pomagamy.pl>

7. Akcje młodzieżowe

Główną akcją młodzieżową przeprowadzoną w 2002 roku w ramach Programu Edukacji Humanitarnej było przyłączenie się PAH do akcji Stowarzyszenia "Nigdy Więcej" polegającej na zbieraniu podpisów pod petycją do prezesa Polskiego Związku Piłki Nożnej w sprawie wybryków rasistowskich na stadionach.

W odpowiedzi na apel PAH w 93 szkołach zebrano ponad 17 tysięcy podpisów, które wraz z 10 tysiącami podpisów zebranych przez Stowarzyszenie "Nigdy Więcej" zostały przekazane prezesowi PZPN w październiku 2002 r.

Innym przedsięwzięciem młodzieżowym, które miało aspekt edukacyjny była akcja "Złotówka dla dzieci w Afganistanie". W ramach działań edukacyjnych PAH zostały stworzone scenariusze lekcji na temat sytuacji humanitarnej w Afganistanie, które przekazaliśmy 2 000 szkół.

8. Projekt "Most"

W 2002 roku podjęto realizację projektu "Most", którego celem było przybliżenie młodzieży kultury żydowskiej i przeciwdziałanie antysemityzmowi w Polsce. Projekt został w czerwcu zaprezentowany przedstawicielom organizacji żydowskich.

W ramach projektu stworzono scenariusze zajęć dotyczące tematyki żydowskiej oraz zestaw innych materiałów edukacyjnych.

9. Partnerzy i sponsorzy

W 2002 roku kontynuowano współpracę z polskim przedstawicielstwem Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w ramach projektu "Walizka Uchodźcy".

Szkolenie trenerów-wolontariuszy PAH w Złotym Potoku w listopadzie 2002 r. odbyło się dzięki dotacji Levi Strauss Polska.

Czerwcowy numer pisma "Pomagamy. Nowoczesne pismo wolontariuszy" poświęcony pomocy humanitarnej dla Afganistanu i akcji "Złotówka dla dzieci w Afganistanie" został wydany dzięki finansowemu wsparciu Ambasady Stanów Zjednoczonych.

Projekt pilotażowy "Szkoła Humanitarna" został zrealizowany dzięki dotacji Wydziału Oświaty Gminy Warszawa-Centrum.

Serwis internetowy "Pomagamy w Angielskim" jest prowadzony we współpracy z firmą Pearson Education Polska, która udostępniła teksty z podręczników Longmana i nadzoruje serwis pod względem metodycznym.

W ramach szkoleń dla nauczycieli współpracowaliśmy z szeregiem szkół podstawowych i średnich.

Akcja zbierania podpisów pod petycją do prezesa PZPN została przeprowadzona we współpracy ze Stowarzyszeniem "Nigdy Więcej".

Kontynuowano współpracę z organizacją Akcja Znaku Pokuty, w ramach której do współpracy zapraszani są wolontariusze z Niemiec.

10. Wolontariusze

Większość działań w ramach Programu Edukacji Humanitarnej realizowana jest przez wolontariuszy. Ochotnicy uczestniczą w każdym etapie poszczególnych projektów. Wiele stałych działań (takich jak np. sieć trenerów-wolontariuszy) odbywa się przy udziale wolontariuszy z różnych części kraju.

Szacuje się, że w roku 2002 w Programie Edukacji Humanitarnej na stałe pracowało około 90 wolontariuszy. Kolejne kilkadziesiąt osób pracowało ochotniczo w sposób dorywczy.

V. Akcje PAH

1. „Złotówka dla Dzieci w Afganistanie”

Akcja rozpoczęła się w listopadzie 2001 r. Trwała do 31 marca 2002 r. Akcja edukacyjna "Złotówka dla Dzieci w Afganistanie" była odpowiedzią na kryzys humanitarny w Afganistanie. Zainspirowana była apelem prezydenta Stanów Zjednoczonych Georga W. Busha do amerykańskich dzieci, aby podarowały jednego dolara ze swojego kieszonkowego dla dzieci z Afganistanu. PAH uznała, że polskie dzieci na podobnej zasadzie mogą dać jedną złotówkę. "Złotówka dla Dzieci w Afganistanie" miała dwa cele:

- Zebranie funduszy na prowadzenie pomocy humanitarnej w Afganistanie,
- Pokazanie dzieciom, że ich pomoc jest ważna.

1.1. Opis akcji

Do 900 szkół został rozesłany pakiet informacyjny, który zawierał apel Janiny Ochojskiej z prośbą o udzielenie pomocy dzieciom z Afganistanu, informację dla uczniów objaśniającą, jak mogą się zaangażować w akcję oraz informację dla nauczycieli. Dodatkowo PAH zachęcała szkoły, z którymi współpracuje w ramach Akcji Pajacyk, do przyłączenia się do akcji, uświadamiając, że nawet biedna osoba może pomóc innym.

Bank PKO BP, partner Fundacji w tej akcji, informował o niej uczniów przez swoją sieć Szkolnej Kasy Oszczędności. Także niektóre kuratoria informowały szkoły o prowadzonej akcji.

PAH przeprowadziła również kampanię promocyjną w polskich mediach. Prezes PAH, Janina Ochojska, wielokrotnie opowiadała o akcji w TVP1 i TVP2, TVN, TVN24 etc., zachęcając szkoły do przyłączenia się do akcji. Polskie radio przygotowało spot reklamujący akcję, który był prezentowany przez wszystkie stacje radiowe.

Pracownicy Edukacji Humanitarnej przygotowali scenariusz lekcji dla nauczycieli gimnazjów. Pomorskie biuro PAH przygotowało analogiczny scenariusz dla nauczycieli szkół podstawowych. Każdy scenariusz zawierał wskazówki, jak powinna przebiegać lekcja, wszystkie niezbędne materiały oraz bibliografię. Scenariusze miały zachęcić dzieci do zrozumienia, co się wydarzyło w Nowym Jorku oraz tego, co ma miejsce obecnie w Afganistanie, zmobilizować do niesienia pomocy potrzebującym oraz nauczyć, jak efektywnie organizować akcję pomocy. Różnica w scenariuszach lekcji polega na różnym stopniu pogłębienia tematu i jest podyktowana różnym wiekiem dzieci. Scenariusze były wysyłane na prośbę szkół.

PAH wydała także specjalny numer pisma „Pomagamy” poświęcony atakowi terrorystycznemu w Nowym Jorku i pomocy humanitarnej dla Afganistanu, dostępny również online www.pomagamy.pl

1.2. Inne inicjatywy towarzyszące akcji

Wystawa : "Ameryka, Afganistan.... Historie Ludzkie"

Na wystawę złożyło się prawie 50 zdjęć, prezentujących tragiczne wydarzenia z 11 września, a także zagrożoną wojną cywilną ludność Afganistanu. Wystawa była prezentowana najpierw w Warszawie w Teatrze Wielkim, później na kolejowym Dworcu Centralnym. Następnie wystawa była pokazywana w całej Polsce m.in. w Gdańsku, Toruniu, Wrocławiu, Katowicach, Krakowie i Kielcach. Wystawa zawsze była umieszczona w miejscach łatwo dostępnych tak, by zwiększać liczbę odwiedzających.

Film dokumentalny

PAH i Polska Misja Medyczna w listopadzie 2001 r. zorganizowały wyjazd rekonesansowy dla zapoznania się z sytuacją panującą w obozach dla uchodźców przy granicy z Iranem oraz określenia możliwości pomocy humanitarnej. Wizyta została udokumentowana na filmie. Dzięki Gutek Film dokument był dystrybuowany wraz z kopiami filmu "Kandahar" i następnie wyświetlany w całej Polsce przed jego projekcją. Gutek Film pomógł również PAH zorganizować zbiórkę pieniędzy w kinach, jak również przekazał część dochodów ze sprzedaży biletów na pomoc dla Afganistanu.

Aukcja piłek koszykowych

PAH we współpracy z CR Media zorganizowała aukcję piłek koszykowych z autografami polskich koszykarzy. Aukcja była sponsorowana przez Polską Fundację Koszykówki. 27 stycznia 2002 r. aukcja odbyła się na falach polskiego radia. Dzięki aukcji zostało zebrane 4 650 zł.

1.3. Koniec akcji

Akcja zakończyła się imprezą zorganizowaną w VI Liceum Ogólnokształcącym w Warszawie. Dziesięć szkół spośród wszystkich uczestniczących zostało wylosowanych i zaproszonych na uroczystość do stolicy. Uczniowie otrzymali piłki do koszykówki podpisane przez koszykarzy z drużyny narodowej. Dzieci zwiedziły również miasto i zjadły posiłek w McDonald's.

1.4. Rezultaty

- W akcji wzięło udział 2 215 szkół. Mimo, że akcja była skierowana głównie do szkół podstawowych i gimnazjalnych, przyłączyły się do niej licea, uniwersytety i nawet przedszkola.
- Zebrano 289.846,28 zł.
- Akcja łączyła w sobie ważny element edukacyjny. Zwróciła uwagę dzieci na problemy ich rówieśników, żyjących na terenach dotkniętych przez kryzys humanitarny. Szeroki oddźwięk szkół, listy i rysunki przygotowane przez dzieci dowodzą, że dzieci interesują się losem dzieci na całym świecie, mocno identyfikują się z ich problemami i chcą pomagać.

1.5. Partnerzy

Głównymi partnerami były Bank PKO BP oraz Ambasada Stanów Zjednoczonych.

Wystawę „Ameryka, Afganistan...Historie Ludzkie” pomogły zorganizować następujące firmy: EastNews dotującą fotografię agencji : AFP, Sipa Press, Getii Image i REX; firma Pfizer i PKO BP. TVP1 i Ambasada Stanów Zjednoczonych objęły patronat nad wystawą.

Dystrybucja filmu dokumentalnego była możliwa dzięki pomocy TVN, Kodaka, Śmietanka & Son Company i Film Production Studios.

2. „Nataszka”

Wspólna akcja PAH i Gazety Wyborczej. Nataszka to 11-letnia dziewczynka, która 23 października wybrała się z mamą na przedstawienie Nord-Ost do teatru na Dubrowce w Moskwie. Dziewczynka wraz z grupą innych dzieci została uwolniona przez terrorystów pierwszego wieczoru. Jej matka podzieliła los większości zakładników – zginęła otruta gazem podczas szturmów służb specjalnych na teatr. Nataszka, dotąd wychowywana przez matkę, została sierotą.

Do końca 2002 r. Polska Akcja Humanitarna zebrała w ramach zbiórki publicznej 42 170,70 zł. Pieniądze zostaną przeznaczone na utworzenie specjalnego funduszu, który umożliwi Nataszce przyszłe kształcenie. Przekazanie pieniędzy nastąpi w 2003 roku.

3. „Akcja Nadzieja”

Jest to cykliczna ogólnopolska akcja PAH. Dla wielu dzieci początek roku szkolnego wiąże się m.in. z brakiem podstawowych przyborów szkolnych, ponieważ zła sytuacja materialna rodziców nie pozwala na wygospodarowanie w domowym budżecie funduszy na zakup podręczników czy zeszytów. Celem „Akcji Nadzieja” jest przekazanie wyprawek szkolnych dzieciom z rodzin w trudnej sytuacji.

3.1. „Akcja Nadzieja” w Warszawie

7-8 września 2002 r. na terenie Supermarketu „Auchan” przy ul. Modlińskiej 8 w Warszawie zorganizowana została zbiórka artykułów szkolnych dla dzieci uchodźców. W wyniku zbiórki zebrano 227,02 zł oraz artykuły szkolne o wartości 1 203,42 zł. Wszystkie zebrane pieniądze oraz artykuły szkolne zostały przekazane dzieciom uchodźcom zgodnie z przeznaczeniem zbiórki.

3.2. „Akcja Nadzieja” w Łodzi

31.08-01.09.02 r. w markecie „Jumbo” pracownicy i wolontariusze Łódzkiego Biura PAH zbierali przybory szkolne dla dzieci, które przekazano na potrzeby świetlicy środowiskowo-terapeutycznej PAH w Łodzi – zebrano artykuły o wartości 391,43 zł.

3.3. „Akcja Nadzieja” w Krakowie

Termin zbiórki w Krakowie ustalony został na 07.09.2002 r., akcję postanowiono przeprowadzić wspólnie z supermarketem KrakChemia. Wolontariusze PAH Na zbierali do puszek 2 713,90 zł. Za zbierane pieniądze kupiono przybory szkolne w firmie Biuro Plus, która dała 40% rabatu.

Ponadto pozyskano od firm:

- 144 000 ołówków i drobne przybory (dzienniczki ucznia, okładki, notatniki, naklejki na zeszyty itp.) od firmy "Akcydens" o wartości 16 650 zł,
- 520 zeszytów w kratkę i 520 zeszytów w linię od firmy "Tales" o wartości 429,71 zł,
- 12 480 długopisów od firmy "Darimex" o wartości 1 522,56 zł,
- artykuły szkolne od firmy "Wektor" o wartości 1 383,69 zł.

Łącznie darowizny na sumę 19 986,76 zł. Zebrane dary przekazano następującym instytucjom: GOPS w Pleśnej, CM "U Siemachy", szkołom w Ćmielowie, szkole w Wieprzu, Rzepedzi, Lubuniu, Przyszowej, Łukowicy, Jasiennej, Tylawie, Zembrzycach, SP nr 164 w Krakowie, "Nasz Świat", Kraków, "Ratunek", Częstochowa, Zespołowi Szkół Specjalnych, Stowarzyszeniu "Delfin" Kraków, GOPS w Tuchowie, Domowi Dziecka w Sieborowicach, Oratorium im. Jana Pawła II, Stowarzyszeniu Kobiet Romskich, dzieciom więźniów ZK Nowa Huta, Domowi Dziecka dla Dziewcząt w Krakowie, Domowi Dziecka Nr 1 w Krakowie, "Dziełu Pomocy Dzieciom", TPD w Krakowie. Szacunkowa liczba beneficjentów akcji to około 3 000 osób. Do akcji włączyło się 25 wolontariuszy.

3.4. „Akcja Nadzieja” w Toruniu

Akcja trwała od 15.08.02 r. do 01.09.02 r. Przez dwa tygodnie sierpnia pozyskiwano wpłaty i darowizny rzeczowe od firm i osób indywidualnych w siedzibie Pomorskiego Biura PAH. W dniach 30.08-01.09.02 r. kwestowano ponadto w toruńskich supermarketach MiniMal i KING CROSS.

Lp.	nazwa	wartość
1.	Jan Furgała – Rodzinny Dom Dziecka	207,70 zł
2.	Ogniska Pracy Pozaszkolnej Dom Harcerza	2.652,53 zł
3.	Anna Lewicka – Rodzinny Dom Dziecka	196,60 zł
4.	Świetlica Środowiskowa PAH „Umilisko u Kaszczorka”	1.726,34 zł
5.	Świetlica „Promyk” w Brodnicy	1.030,56 zł
6.	Świetlica Przy Szkole Podstawowej w Obrowie	1.000,89 zł
7.	Szkoła Specjalna w Ełku	1.016,34 zł
8.	Szkoła Specjalna Nr 19 w Toruniu	1.024,84 zł
9.	Szkoła Specjalna Nr 25 w Toruniu	1.158,09 zł
10.	Parafia Miłosierdzia Bożego	2 369,51 zł
Razem		12. 383,40 zł

Zebrane dary oraz zakupione przybory trafiły za pośrednictwem wyżej wymienionych instytucji do 420 dzieci. W realizację akcji zaangażowanych było 17 wolontariuszy. Partnerami fundacji były supermarket MiniMal i Centrum Handlowe KING CROSS

Budżet – źródła finansowania i wydatki

Lp.	nazwa instytucji	rodzaj pomocy	wartość w zł
1.	Fundacja Pomóżmy Dzieciom	wpłata	3 000,00 zł
2.	Zbiórka w supermarkecie Geant i MiniMal	rzeczowa	3 309,40 zł
3.	anonimowe	darowizna	1 125,94 zł
4.	Zakład Usług Poligraficznych Bartorex	darowizna	1 055,02 zł
5.	Studio Mrówka	darowizna	1 580,85 zł
6.	Toruń Nestle Pacific Cereal Partners Poland	darowizna	405,09 zł
7.	Fundacja Polska Akcja Humanitarna Warszawa	darowizna	1 907,10 zł
Razem			12 383,40 zł

VI. Pomoc Lokalna

1. Pomoc lokalna biura PAH w Warszawie

Biuro PAH w Warszawie udziela pomocy rzeczowej organizacjom pozarządowym z województwa mazowieckiego, a także z całego kraju, które samodzielnie nie byłyby w stanie pozyskać darów. Najczęściej przekazywane są lekarstwa i witaminy.

Organizacja	Wartość
"Betlejem" Schronisko Dla Chorych "Chleb Życia"	4 787,40 zł
"Na Przedwiośniu" Dom Pomocy Społecznej	2 610,98 zł
"Oaza" Dom Samotnej Matki	29 224,26 zł
"Ostoja" Dom dla Matki z Dziećmi Niepełnosprawnymi	21 907,61 zł
"Pomocna Dłoń" MARKOT	878,83 zł
"Sarepta" Diecezjalny Ośr. Wypoczynkowo-Rehabilitacyjny Hanna	41 409,66 zł
"Światło" Ośrodek Dotkniętych Chorobą Alzheimera	26 575,40 zł
"Zacisze" ul. Czajki 2	70 363,82 zł
"Zacisze-Bajka" Dom Matek z Dziećmi Niepełnosprawnymi	8 707,24 zł
Bank Żywności SOS	135 741,87 zł
CARITAS Wrocław	93 225,60 zł
Centrum Oświaty i Informatyki dla Dzieci i Młodzieży	14 503,94 zł
Centrum Samotnych Matek z Dziećmi MARKOT	14 756,33 zł
Dom Ludzi Bezdomnych Markot 2	7 597,17 zł
Dom Samotnej Matki z Dzieckiem MARKOT	15 604,56 zł
Dom Spokojnej Starości MONAR Guzów	188 160,50 zł
Fundacja Pociachom	18,30 zł
Henryk Lata Opatów	9 212,89 zł
Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Pasłęk	3 059,06 zł
Oddział Detoksykacji Marywilska	60 563,23 zł
Ośrodek Dotkniętych Chorobą Alzheimera MARKOT	21 829,42 zł
Ośrodek Pomocy Społecznej Tuchów	24 054,97 zł
Parafia Prawosławna w Hołeszowie	47 249,59 zł
Parafia Prawosławna Włodawa	65 153,14 zł
Paweł Tworek Sokolniki	3 993,60 zł
Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt	33 024,93 zł
Specjalny Ośrodek Wychowawczy Pruszków	555,82 zł
Stow. Na Rzecz Osób Niepełn. Gorlice	28 526,48 zł
Stow. Reh. Kult. Fiz. Tur. I Inegr. Osób Niepełn. Cieszyn	1 346,00 zł
Stowarzyszenie "EGO" Ostrowiec Świętokrzyski	13 212,01 zł
Strzeżony Ośrodek dla Cudzoziemców Lesznowola	292,12 zł
Towarzystwo Miłośników Lwowa Bytom	578 623,79 zł
Wspólnota Chleb Życia Dom BETANIA	3 659,06 zł
Towarzystwo Przyjaciół Dzieci	124 288,22 zł
RAZEM	1 694 717,80 zł

2. Pomoc lokalna biura PAH w Toruniu

2.1. Świetlica środowiskowo-integracyjna PAH „Umilisko u Kaszczorka” w Toruniu

Świetlica działa nieprzerwanie od stycznia 2001 r., pięć dni w tygodniu w godzinach 12.30-16.30.

Celem działań świetlicy jest zaoferowanie dzieciom bezpiecznych i atrakcyjnych form spędzania czasu po zakończeniu zajęć szkolnych, w dni wolne od lekcji i w czasie wakacji. Zapewnienie im pomocy doświadczonych pedagogów i wolontariuszy w odrabianiu zadań domowych i

rozwiązywaniu problemów oraz praca nad ich rozwojem emocjonalnym. Istotne jest również zabezpieczenie podstawowych potrzeb dzieci poprzez zapewnienie im jednego posiłku dziennie oraz przekazywanie pomocy rzeczowej – odzieży i wyprawek szkolnych.

Wolontariusze i pracownicy świetlicy prowadzili regularne zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, językowe, informatyczne, sportowe, korekcyjno-kompensacyjne, plastyczno-techniczne, muzyczne, Szkołę Wyobraźni, edukację humanitarną, terapię emocjonalną. Wszystkie zajęcia mają na celu szeroko rozumianą kompensację opieki rodzinnej i pracę nad wszechstronnym rozwojem dzieci.

W Umilisku odbyły się także okazjonalne imprezy integracyjne z udziałem zaproszonych gości: Przyjęcie Urodzinowe, Powitanie Wiosny, Pożegnanie Roku Świetlicowego, Pożegnanie Lata, Andrzejki i Mikołajki. Występom dzieci towarzyszyły zawsze dodatkowe atrakcje (kiermasz, muzyka na żywo, loteria fantowa, aukcja prac dzieci).

Od października 2002 r. dzieci redagują i wydają „Umiliskową Gazetkę”.

Z działań świetlicy skorzystało 50 dzieci (z różnych przyczyn, najczęściej zdrowotnych, frekwencja wahała się w granicach 32- 45). Opiekę nad nimi roztoczyło 9 wolontariuszy.

Partnerem w realizacji programu jest Szkoła Podstawowa Nr 27 w Toruniu (jej budynek jest siedzibą świetlicy), i której społeczność chętnie włącza się w działania na rzecz Umiliska.

Realizacja zaplanowanych działań była możliwa dzięki wsparciu finansowemu darczyńców: Fundacji „Pomóżmy Dzieciom”, PZU ŻYCIE S.A. Oddział Toruń, Provimi Polska Holding Sp. z o.o., Kutnowskie Zakłady Farmaceutyczne Polfa S.A., Zakład Energetyczny Toruń S.A., Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

Na realizację programu wydano łącznie: 69 964,94 zł.

2.2. Biuro Informacji Społecznej – BIS

Program jest realizowany od 22.01.2002 roku i jest programem ciągłym. BIS realizuje swoje założenia poprzez poradnictwo i szkolenia.

Poradnictwo

Do Biura Informacji Społecznej zgłaszają się osoby mające trudności w załatwianiu spraw urzędowych z powodu braku orientacji w przepisach o przysługujących im prawach. Petenci nie potrafią korzystać z informacji zawartych w często dla nich niezrozumiałych pismach urzędowych ani takich pism pisać, co powoduje ich zdezorientowanie i ogranicza aktywność w rozwiązywaniu problemów. Wiele spośród korzystających z porad BIS to osoby uwikłane w problem związany z zależnością alkoholową – najczęściej najbliższych członków rodziny i pozostających we współzależnieniu bądź też będących ofiarami przemocy. Projekt ma wyjść naprzeciw tym trudnościom.

Głównym celem działalności BISa jest umożliwienie petentom dostępu do bezpłatnych, aktualnych specjalistycznych informacji i porad oraz gromadzenie wiedzy o problemach nękających społeczeństwo lokalne.

Cel długofalowy to pozyskanie trwałej wiedzy dotyczącej umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów, wzrost świadomości dotyczącej praw i możliwości efektywnego działania w kontaktach z instytucjami a także w konfliktach wewnątrzrodzinnych.

Cele dodatkowe to przekazywanie konkretnej wiedzy, dotyczącej sposobów postępowania w sytuacjach problemowych, mobilizowanie do rzetelnej analizy własnej sytuacji (np. w przypadkach uzależnień i współzależnień) i do podejmowania właściwych z punktu widzenia poprawności prawnej kroków.

Wymiernymi rezultatami realizacji zadania jest kilka aspektów:

- Z pomocy BIS skorzystało od 1 lutego do 30 listopada 297 osób,
- W realizacji programu wzięło udział 12 wolontariuszy,
- Interesanci korzystający z porad BIS są w kontakcie z doradcami najczęściej do zakończenia lub wyjaśnienia sprawy, w której otrzymywali poradę,
- Konsultanci BIS aktywizują patentów przez mobilizowanie ich do podejmowania samodzielnych (wstępnie ukierunkowanych) kroków w takich sprawach, jak. np. problem alimentacji bądź rozwodu (po napisaniu pozwu i „wypunktowaniu” kolejnych etapów postępowania).

BIS otrzymał w 2002 r. dotację z Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego – na koszty osobowe i administracyjne 4 110.00zł.

Szkolenia

Główne cele programu szkoleń:

- Budowa w Polsce otwartego, obywatelskiego i pomagającego społeczeństwa,
- Przygotowanie urzędników, nauczycieli i uczniów do współpracy z organizacjami pozarządowymi,
- Aktywizacja środowisk lokalnych.

Lp.	Termin	Odbiorcy	Partner
1.	05.-06.04.02 r. 12.-13.04.02 r. 19.-20.04.02 r.	31 nauczycieli i studentów	Wydział Zdrowia i Opieki Społecznej Urzędu Miasta Torunia
2.	15.-16.11.02 r. 22.-23.11.02 r. 29.-30.11.02 r.	32 pracowników Urzędu Miasta i przedstawicieli org. pozarządowych	Biuro Integracji Europejskiej i Współpracy Urzędu Miasta Torunia

2.3. „Wesołych Wakacji”

Jest to akcja cykliczna obejmująca swoim zasięgiem dzieci z regionu województwa kujawsko-pomorskiego. Od 2000 roku polega na dorocznej organizacji turnusu kolonijnego dla 80 dzieci. Dla nich jedyną szansą na normalne ferie jest wyjazd razem z PAH.

Istotnym elementem projektu jest przeprowadzana na koloniach terapia emocjonalna z elementami asertywności. Celem akcji jest zapewnienie dzieciom bezpiecznego i radosnego spędzenia czasu, odżywienie ich, propagowanie zdrowego trybu życia oraz poprzez zajęcia terapeutyczne niwelowanie zachowań agresywnych, przekazanie umiejętności negocjacji, rozwiązywania konfliktów i pozytywnego rozładowywania emocji.

W lipcu (8-18.07.2002 r.) zorganizowano turnus kolonijny. Koloniści odbyli zaplanowane wycieczki krajoznawcze, piesze po okolicach Gołdapi oraz autokarowe do Węgorzewa, Świętej Lipki i Zatyk. Zwiedzili Muzeum Sztuki Ludowej, gdzie wzięli udział w zajęciach lepienia z gliny. Organizatorzy przygotowali dla dzieci szereg niespodzianek, w tym pokazy Straży Pożarnej i Straży Granicznej. W ramach wieczornych rozrywek przygotowane zostały: wieczór przy gitarze, wieczór piasów, wieczór rozgrywek w dwa ognie, dyskoteki, wieczór fantów, chrzest kolonijny i GUPEK – Gołdapski Unikalny Przegląd Elitarnych Kabaretów.

Program objął swym działaniem 80 dzieci. Realizowany był dzięki pracy 11 wolontariuszy.

Ważną częścią akcji „Wesołych Wakacji” jest od trzech lat doroczny Piknik Sympatyków PAH. Impreza (12 maja 2002 r.) przyciągnęła swoimi atrakcjami 10 tysięcy mieszkańców Torunia. Przybyli na piknik goście nie tylko dobrze się bawili, przy okazji zapoznając się z bieżącą działalnością Fundacji, lecz także wsparli finansowo letnią akcją. Dochód z akcji wyniósł 6 235 zł. Urząd Miasta Torunia przekazał dotację w wysokości 2 990,80 zł na organizację III Pikniku Sympatyków PAH.

Fundacja zrealizowała „Wesołe wakacje” we współpracy ze Stowarzyszeniem Rozwoju i Wspierania Amatorskiego Ruchu Artystycznego z Torunia. Kooperacja polegała na wspólnym pozyskiwaniu funduszy, ustalaniu programu wychowawczego i już podczas turnusu na integrowaniu dzieci z zespołu folklorystycznego „Kądziołeczka” z podopiecznymi PAH.

Kolonie nie byłyby możliwe bez kilkuletniej współpracy z Dyrekcją i Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej Nr 3 w Gołdapi. Gospodarze turnusu zadbali nie tylko o optymalne warunki lokalowe i sanitarne, lecz także o atrakcje kulturalne dla kolonistów. Finansowo i rzeczowo w realizacji kolonii pomogli: Fundacja „Pomóżmy Dzieciom”, Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Torfarm i Apteka „Pod Łabędziem”.

Budżet kolonii – źródła finansowania i wydatki

Lp.	Źródło	Kwota
1.	Z przeniesienia z 2001r.	2.828,00
2.	Fundacja „Pomóżmy Dzieciom”	18.000,00
3.	Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego	3.500,00
4.	Wpłaty indywidualne i środki własne (zbiórki)	9.295,60
	RAZEM:	33.623,60

Na realizację programu wydano łącznie 32 056,62 zł

2.4. „Święta Dzieciom”

Jest to akcja prowadzona przez Pomorskie Biuro PAH od dziesięciu lat dwa razy do roku. Dzięki pomocy lokalnych firm i osób indywidualnych Fundacja przygotowuje paczki z żywnością i słodyczami dla dzieci i rodzin w trudnej sytuacji materialnej.

W ramach „Świąt Dzieciom” podjęto szereg inicjatyw; w grudniu zorganizowano m.in. loterię fantową (13.12.02 r.), zbiórkę pod nazwą Kosz Pełen Łakoci (15.12.02 r.) w parafiach pw. Św. Krzyża i Miłosierdzia Bożego (13-17.12.02 r.) zbiórkę słodyczy i zabawek we współpracy z Wyższą Szkołą Bankową. Pozyskano także wpłaty od zaprzyjaźnionych firm lokalnych. Przygotowane przez wolontariuszy i pracowników paczki 22.12.02 r. trafiły do dzieci za pośrednictwem współpracujących z PAH instytucji.

Lp.	nazwa placówki	liczba paczek
1.	Ognisko Wychowawcze parafii pw. Miłosierdzia Bożego i Św. Faustyny w Toruniu	35
2.	Szkoła Podstawowa im. Batalionów Chłopskich w Łągowie	30
3.	Zespół Szkół Nr 1 w Lubiczu	9
4.	Zespół Szkół Nr 31 w Toruniu	74
5.	Świetlica Profilaktyczna przy Szkole Podstawowej w Obrowie	25
6.	Szkoła Podstawowa i Gimnazjum Nr 22	40
7.	Zespół Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Paleśnicy	50
8.	Szkoła Podstawowa Nr 1 w Toruniu	70
9.	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Toruniu	20
10.	Świetlica „Umilisko u Kaszczorka”	80
11.	Caritas Stowarzyszenie Rodzina Wojskowa	85
12.	Świetlica środowiskowa w Zespole Szkół Nr 2 w Brodnicy	35
13.	Polski Związek Niewidomych – Okręg Kujawsko-Pomorski	57
	RAZEM	610

13 placówkom i 5 rodzinom przekazano świąteczne dary o łącznej wartości 17 385,01 zł

Partnerami akcji były Toruńska Wyższa Szkoła Bankowa, Parafie pw. Miłosierdzia Bożego i Św. Krzyża w Toruniu oraz wolontariuszki ze Stowarzyszenia Rodzina Wojskowa

Świąteczne akcje wsparli PZU Życie S.A. Oddział Toruń, Zakład Energetyczny Toruń S.A., firmy PRO MODA i Anko-System oraz liczne osoby prywatne.

2.5. Pomoc rzeczowa

Od 2000 r. rzeczowe wsparcie udzielane jest dzieciom pozostającym pod opieką świetlicy PAH i zaprzyjaźnionych placówek o podobnym charakterze. 40% podopiecznych „Umiliska u Kaszczorka” oraz świetlic środowiskowych działających przy Szkole Podstawowej Nr 21 w Toruniu, przy SP w Obrowie i Brodnicy, pochodzi z rodzin wielodzietnych, w których oboje rodzice nie pracują. Dzieci nie przynoszą do szkoły kanapek, nie mają niezbędnych przyborów szkolnych ani ciepłej odzieży.

Fundacja Pomóżmy Dzieciom przekazuje dwa razy do roku (wiosną i jesienią) celowe dotacje na zakup odzieży dla objętych pomocą PAH dzieci.

W marcu i październiku 2002 r., po rozpoznaniu konkretnych potrzeb, dokonano zakupu niezbędnej odzieży i obuwia o łącznej wartości 6 26,88 zł, a następnie przekazano je rodzinom.

2.6. Szkoła po Lekcjach

Był to projekt realizowany od lutego 2001 r. przez Pomorskie Biuro PAH we współpracy z Fundacją Batorego. Polegał na dofinansowaniu działalności pozalekcyjnej szkół z województwa kujawsko-pomorskiego. Dotowano realizację 49 projektów w roku szkolnym 2001/2002. Dotacje są udzielane w maksymalnej wysokości 2 000 zł na placówkę.

W kwietniu przeprowadzono kontrolę merytoryczną i księgową zrealizowanych już przedsięwzięć. Podsumowaniem programu była konferencja, która odbyła się 24.05.2002 r. w Kinoteatrze Grunwald w Toruniu. Spotkanie było okazją do prezentacji dokonań dzieci, wymiany doświadczeń realizatorów oraz wysłuchania prelekcji zaproszonych specjalistów z dziedziny pedagogiki.

Konferencja była finansowana dzięki dotacji Fundację Batorego w wysokości 8 470,00 zł.

3. Pomoc lokalna biura PAH w Krakowie

3.1. II Wspólne warsztaty muzyczno-malarskie dzieci polskich i romskich

Idea organizowania wspólnych warsztatów dzieci polskich i romskich (z Polski i ze Słowacji) narodziła się w 2001 roku – wtedy też zorganizowane zostały pierwsze warsztaty w Bukowsku.

Warsztaty zakładają coroczne organizowanie spotkań dzieci polskich i romskich z Polski i Słowacji. Warsztaty mają na celu wzajemne poznanie się, przełamywanie wzajemnych niechęci i stereotypów.

W 2002 roku warsztaty zostały zorganizowane 15-23 września, w Stobrawie na Opolszczyźnie. Wzięły w nich udział dzieci ze Szkoły Podstawowej w Stobrawie (cała społeczność szkoły), dzieci ze Szkoły Podstawowej w Bukowsku 4 osoby, Szkoły Towarzystwa Alternatywnego Kształcenia z Opola 4 osoby, Zakładnej Szkoły w Jarovnicach (Słowacja) 10 osób. Uczestnicy Warsztatów wraz z wolontariuszami z Opola stworzyli stronę internetową www.jagori.prv.pl

Warsztatom towarzyszyły:

- Festiwal Filmów Romskich – MDK Opole, Kino “Studio” (“Vengo”, “Tabor wędruje do nieba”, “Gadjo Dilo”, “Czarny kot, biały kot” 16-19 września 2002 r.),
- Występ dla uczniów szkół Gminy Popielów – GOK Popielów, 21 września 2002 r. Występ dla mieszkańców Stobrawy – kościół parafialny w Stobrawie, 21 września 2002 r.,
- Finał II Warsztatów Muzyczno Malarskich Dzieci Polskich i Romskich w Młodzieżowym Domu Kultury w Opolu. Zorganizowano wystawę prac plastycznych wykonanych przez uczestników warsztatów oraz przeprowadzono dyskusję panelową “Wspólna Edukacja w Środowisku Wielokulturowym”. Wystąpił również zespół “Jagori”.

Projekt finansowali: Fundacja Batorego, dotacja 7 000 zł i Ministerstwo Kultury, dotacja 4 900 zł. Dodatkowo na konto Fundacji wpłynęło 1 300 zł.

Podczas organizacji warsztatów Fundacja współpracowała ze Szkołą Towarzystwa Alternatywnego Kształcenia z Opola – współorganizatorami warsztatów oraz z Zakładną Szkołą z Jarovnic.

Warsztaty przeprowadzane były przy współudziale wolontariuszy z Krakowa i Opola. W przygotowanie warsztatów włączyło się 20 wolontariuszy.

3.2. Pomoc lokalna dla stowarzyszeń i organizacji regionu małopolskiego

Biuro PAH w 2002 roku wspomogło rzeczowo następujące organizacje społeczne i szkoły na ogólną sumę 86 953,71 zł:

Lp.	Institucja	wartość przekazanych darów
1.	DPS im. Św. Antoniego w Krakowie	2 589,60
2.	DPS Służebniczek w Krakowie	2 158,00
3.	DPS w Karniowicach	2 158,00
4.	DPS na Łanowej w Kraków	2 158,00
5.	Katolickie Stow. Samotnych Matek	530,00
6.	Katolickie Stow. Wychowawców	2 120,00
7.	Maximilianum - Kraków	215,80
8.	MDK im. Andrzeja Bursy	323,70
9.	MOPS, Filia nr 9	4 316,00
10.	Przytulisko Św. Br. Alberta	5 179,20
11.	Stowarzyszenie "Kolonja" w Harbutowicach	1 079,00
12.	TPD w Krakowie	57,60
13.	Zespół Pomocy Dzieciom w Tenczynku	2 385,00
14.	Centrum Młodzieży "U Siemachy"	3 399,60
15.	Dom Dziecka Dla Dziewcząt w Krakowie	408,30
16.	Dom Dziecka Nr 1 w Krakowie	280,60
17.	Dom Dziecka W Sieborowicach	1 095,40
18.	Dzieło Pomocy Dzieciom w Krakowie	5 598,80
19.	GOPS w Pleśnej	3 165,60
20.	GOPS w Tuchowie	3 380,70
21.	Oratorium im. Jana Pawła II w Krakowie	16 291,84
22.	Stowarzyszenie "Delfin" w Krakowie	257,20
23.	Stowarzyszenie "Nasz Świat" w Krakowie	4 247,20
24.	Stowarzyszenie "Ratunek" w Częstochowie	8 119,20
25.	Stowarzyszenie Kobiet Romskich	10 406,92
26.	Szkoła Podstawowa nr 164 w Krakowie	57,60
27.	Szkoła w Jasiennej	153,60
28.	Szkoła w Lubniu	115,20
29.	Szkoła w Łukowicy	243,20
30.	Szkoła w Przyszowej	243,20
31.	Szkoła w Rzepedzi	115,20
32.	Szkoła w Tylawie	443,34
33.	Szkoła w Wieprzu	812,80
34.	Szkoła w Zembrzycach	954,54
35.	Szkoły w Ćmielowie	460,80
36.	Zakład Karny w Krakowie – Nowa Huta	1 415,69
37.	Zespół Szkół Specjalnych w Krakowie	17,28
	RAZEM	86 953,71

4. Pomoc lokalna biura PAH w Łodzi

4.1. Akcja „Świąteczna zbiórka żywności”

W dn. 30.11. i 01.12.2002 r. Fundacja Polska Akcja Humanitarna Biuro Regionalne w Łodzi brała udział w ogólnopolskiej akcji "Świąteczna zbiórka żywności" organizowanej przez Fundację Bank Żywności. Pracownikom i wolontariuszom PAH w "TESCO" w Łodzi ul. Pojezierska udało się zebrać dla najbardziej potrzebujących dary o wartości 2 593,24 zł. Część darów przekazano na potrzeby świetlicy środowiskowo-terapeutycznej PAH w Łodzi, pozostałą część rozdysponowała Fundacja „Bank Żywności”.

4.2. Wsparcie materialne dla stowarzyszeń i organizacji w regionie

Biuro Regionalne PAH w Łodzi od wielu lat wspiera materialnie wiele stowarzyszeń i instytucji w regionie. W 2002 r. wartość przekazanych darów wyniosła 102 286,68 zł.

Lp.	Nazwa instytucji	Wartość w zł	Rodzaj przekazanych darów
1	Impreza charytatywna	33 679,12	żywność
2	Zieleń Miejska	107,34	inne
3	Zespół "Pędziwiatry"	245,66	odzież
4	Wolontariusze PAH Wrocław	1 084,00	leki i środki czystości
5	Centrum Zdrowia Matki Polki	1 619,92	leki i środki czystości
6	S. "DOM" w Łodzi	300	inne
7	DPS Brzeziny	5 252,47	żywność, leki, środki czystości
8	Centralny Szpital Kliniczny Łódź	628,31	leki
9	Szpital im. Jordana w Łodzi	1 666,58	leki i środki czystości
10	Szpital im. Jonszera w Łodzi	161,78	leki
11	DPS w Łodzi ul. Podgórna 2/4	8 230,10	żywność, leki, środki czystości, odzież
12	DOS w Ł. ul. Krzemieniecka	3 782,19	żywność i leki
13	DOS w Ł. ul. Kosynierów Gd.	2 573,49	żywność i leki
14	DOS w Łodzi ul. Narutowicza	3 264,49	żywność i leki
15	DOS w Łodzi ul. Paradna 36	4 426,43	żywność, leki i odzież
16	C. Opieki Rehabilitacyjnej w Łodzi	14 819,68	żywność, leki i odzież
17	S. "Pod Wielbłądem" w Łodzi	1 114,20	leki
18	DOS W Łodzi ul. Spadkowa 4/6	1 762,96	żywność i środki czystości
19	Dom Dziecka nr 8 w Łodzi	476,82	żywność, leki i odzież
20	F. "Bank Żywności" w Łodzi	3 096,62	żywność, leki i odzież
21	Dom Dziecka nr 3 w Łodzi	801,3	żywność, leki i odzież
22	S. "Wychowam Cię sam"	2 964,97	żywność, leki, odzież i art. szkolne
23	Dom Dziecka w Zgierzu	405,6	żywność, leki i odzież
24	S.S. "Abakus"	880,12	leki
25	S.A.K. "Meta"	1 181,26	leki i art. szkolne
26	S.P. nr 111 w Łodzi	137,6	art. szkolne
27	S.P. nr 176 w Łodzi	68,8	art. szkolne
28	S.P. nr 173 w Łodzi	137,6	art. szkolne
29	S.P. nr 23 w Łodzi	137,6	art. szkolne
30	S.P. nr 160 w Łodzi	137,6	art. szkolne
31	S.P. nr 36 w Łodzi	137,6	art. szkolne
32	S.P. nr 1 w Łodzi	110,08	art. szkolne
33	S.P. nr 14 w Łodzi	96,32	art. szkolne
34	S.P. nr 162 w Łodzi	172,8	art. szkolne
35	S.P. nr 34 w Łodzi	115,2	art. szkolne
36	S.P. nr 26 w Łodzi	115,2	art. szkolne
37	S.P. nr 70 w Łodzi	68,8	art. szkolne
38	Gimnazjum nr 2	137,6	art. szkolne

39	Gimnazjum nr 24	82,56	art. szkolne
40	Gimnazjum nr 25	55,04	art. szkolne
41	Gimnazjum nr 33	57,6	art. szkolne
42	Gimnazjum nr 4	115,2	art. szkolne
43	Gimnazjum nr 27	172,8	art. szkolne
44	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łodzi	57,6	art. szkolne
45	S.P. nr 111 w Łodzi	1 119,05	inne
46	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych nr 6.	1 702,72	inne
47	Gimnazjum nr 31	254	art. szkolne
48	Stowarzyszenie Pomocy Osieroconym Dzieciom	1 243,50	żywność
49	S.P. w Gomulinie	1 328,40	żywność, odzież, art. szkol.
	Razem	102 286,68	

4.3. Świetlica środowiskowo-terapeutyczna

W siedzibie BR PAH w Łodzi od roku 1997 jest prowadzona świetlica środowiskowo-terapeutyczna dla dzieci z rodzin ubogich i dysfunkcyjnych. Obecnie uczęszcza do niej 75 dzieci wieku 7-16 lat. W świetlicy pracują psycholog, pedagog, wychowawca i terapeuta. Prace pomocnicze wykonuje grupa 10 wolontariuszy. Dzieci otrzymują codziennie podwieczorek, odrabiają lekcje, bawią się i rozwijają swoje zdolności.

Podstawowe zadania, które są realizowane w placówce, to zajęcia z programu opiekuńczo-wychowawczego. Dodatkowe warsztaty dla wychowanków odbywają się również z terapii, arteterapii, sportu, nauki języka angielskiego i z komputerów. Fundacja zapewnia także dzieciom letni i zimowy wypoczynek w Łodzi i poza jej granicami. Rozwijają zainteresowanie życiem kulturalnym miasta.

4.4. Imprezy okolicznościowe, warsztaty i wyjazdy wychowanków

- Dyskoteka karnawałowa – bal przebierańców styczeń,
- Dzień Babci i Dziadka – przygotowanie dla babć i dziadków drobnych upominków,
- Ferie zimowe – półkolonie na terenie świetlicy (gry, zabawy, konkursy, wyjścia, zajęcia twórcze) i zimowisko w leśniczówce w Głuchowie – 15 dzieci + 3 wychowawców, Walentynki – przygotowywanie kart walentynkowych dla najbliższych, konkurs na najładniejszą walentynkę,
- „Kolorowa Tolerancja” – warsztaty z zakresu „Edukacji Humanitarnej”, rozmowy z na temat religii prawosławnej i katolickiej – różnice i podobieństwa; odwiedzenie Polskiego Autokefalicznego Kościoła Prawosławnego, rozmowy na temat tolerancji, rasizmu i jego negatywnych skutków, konkurs plastyczny na najciekawszy, najoryginalniejszy plakat o tematyce tolerancji, zamalowywanie napisów na murach budynków znajdujących się w pobliżu siedziby Fundacji (współdział w akcji zorganizowanej przez UMŁ),
- Jajeczko wielkanocne – przygotowanie kart świątecznych, strojenie pomieszczeń Świetlicy, zapoznanie się z tradycją i duchowością Świąt, wspólne dzielenie się jajkiem,
- „Tydzień integracji” – wymiana wychowawców i wymiana wewnętrzna uczestników grup, gry i zabawy,
- Dni Łodzi – przygotowywanie przedstawienia o Francji (próby, scenografia), zajęcie I miejsca w konkursie na prezentację państwa Unii Europejskiej w ramach projektu „Poznaj Europę – Czy Unia Europejska jest dla Ciebie?” organizowanego przez Europejskie Forum Studentów AEGEE – Łódź),
- Dzień Matki – wykonanie własnoręcznie laurek i upominków,
- Dzień Dziecka – Dzień Demokracji – rządy wychowanków; upominki dla dzieci,
- „Tydzień w świecie bajek braci Grimm” – wspólne czytanie bajek; quiz dotyczący przeczytanych bajek; przedstawienia teatralne znanych bajek zorganizowane przez poszczególne grupy,
- Dzień uchodźcy – tydzień obchodów Międzynarodowego Dnia Uchodźcy: przeprowadzenie cyklu zajęć z zakresu Edukacji Humanitarnej; projekcja filmów video o tematyce uchodźczej; konkurs plastyczny: plakat na temat: „Jak to jest być uchodźcą?”,
- Dzień Ojca – wykonanie własnoręcznie laurek i upominków,

- Wakacje letnie – półkolonie na terenie świetlicy (gry, zabawy, konkursy, wyjścia, zajęcia twórcze), obóz terapeutyczny w Białej nad Pilicą: 17 wychowanków + dwoje prowadzących,
- Piknik z PAHem – impreza na rzecz Świetlicy: konkurs z zagadkami dla 23 dzieci łódzkich, Metamorphosis – warszawska grupa iluzjonistów, pokaz tresury psów policyjnych, Majka Jeżowska z łódzkim zespołem Pędziwiatry (60-cioro tancerzy), Kulfon i Żaba Monika – grupa telewizyjna,
- Wyjazd Integracyjny do Leśniczówki w Głuchowie: 11 dzieci + dwóch wychowawców,
- Mikołajki – pisanie listów do Świętego Mikołaja – konkurs na najlepszy list, wysyłanie tych listów internetem w Firmie Telekomunikacyjnej „Dialog”, paczki ze słodyczami ufundowanymi przez „Dialog”, Boże Narodzenie – przygotowanie do Świąt, wykonywanie kartek Świątecznych dla sponsorów, wspólna wigilijna, rozdanie paczek świątecznych,
- Udział w otwarciu wystawy prac plastycznych dotyczących ochrony zwierząt zorganizowanej przez Świetlicę Środowiskową MOPS i teatr „Pinokio”.

Dotacje i dofinansowania uzyskane na działalność świetlicy:

Lp.	Instytucja	nazwa projektu	kwota w zł
1	Urząd Miasta Łodzi – Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej	Zimą też może być ciepło.	1.000,00
2	Urząd Miasta Łodzi – Wydział Edukacji i Kultury Fizycznej	Prowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z zakresu profilaktyki uzależnień.	19.000,00
3	Regionalne Centrum Polityki Społecznej w Łodzi	Całoroczny program profilaktyczno-edukacyjno-informacyjnego pracy świetlicy środowiskowo-terapeutycznej PAH.	2.000,00
4	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Łodzi	Prowadzenie świetlicy środowiskowo-terapeutycznej.	36.000,00
5	Urząd Miasta Łodzi – Wydział Zdrowia Publicznego	Terapia i rehabilitacja dzieci z rodzin patologicznych.	6.000,00
6	Urząd Miasta Łodzi – Wydział Kultury i Zabytków	Organizacja imprezy – Piknik z PAH-em.	5.000,00
7	Urząd Wojewódzki w Łodzi – Wydział Polityki Społecznej	Pomoc świąteczna – Radosne święta.	2.250,00
Razem			71.250,00

W wyniku zbiórki publicznej w Łodzi uzyskano kwotę 15 962,14 zł.

O wypoczynek wychowanków świetlicy PAH zadbała firma COTY finansując wyjazdy dzieci (koszt 4 692,21 zł).

Organizując imprezę kulturalną „Piknik z PAH-em”, Biuro Regionalne PAH w Łodzi uzyskało wsparcie finansowe od Stowarzyszenia Przyjaciół PAH w Warszawie w wys. 4 000 zł – dochód z imprezy zasilł konto świetlicy PAH w Łodzi.

VII. Wolontariat

Fundacja Polska Akcja Humanitarna współpracuje rocznie z kilkuset wolontariuszami. Wykonują oni zróżnicowane prace – od kwestowania i drobnych prac administracyjnych, do samodzielnego prowadzenia programów (takich jak np. „Powódź 2002, Czechy, Niemcy i Austria”) czy zarządzania Fundacją (wszyscy członkowie zarządu są wolontariuszami w ramach obowiązków członków zarządu, 2 z nich to wolontariusze stali, nie wykonujący żadnej pracy odpłatnej dla Fundacji).

Najczęściej wolontariuszami są studenci, ludzie bezrobotni i emeryci. Wśród wolontariuszy PAH są także wysoko wykwalifikowani pracownicy zatrudnieni w innych miejscach, a pomagający PAH „po godzinach”. Do nich należą graficy komputerowi, programiści i informatycy, tłumacze, PR-owcy.

Działają dwie grupy lokalne PAH: Opolska Grupa Wolontariuszy PAH i Wrocławska Grupa Wolontariuszy PAH. Grupy włączają się w akcje ogólnopolskie PAH prowadząc zbiórki na rzecz akcji Pajacyk, uczestnicząc w ankietowaniu szkół, prowadząc edukację humanitarną, organizując Dzień Uchodźcy. Grupy aktywnie promują Fundację w regionach, gdzie działają.

PAH nie prowadzi dokładnej ewidencji czasu pracy wolontariuszy. Podane poniżej dane są jedynie szacunkowe.

Program	Liczba wolontariuszy
Administracja	56
Pomoc ofiarom powodzi	16
Dział Misji Zagranicznych	9
Pajacyk	40
Centrum Pomocy Uchodźcom	22
Repatriacja	10
Edukacja Humanitarna	90
Akcja Nadzieja	42
Biuro Regionalne Kraków	25
Biuro Regionalne Toruń	32
Biuro Regionalne Łódź	10
Grupy lokalne wolontariuszy	50
RAZEM	402

VIII. Public Relations

1. Nagrody i wyróżnienia

1.1. „Instytucja Roku 2002” – wyróżnienie dla PAH w konkursie Pro Publico Bono

We wrześniu 2002 r. PAH została wyróżniona w konkursie Pro Publico Bono. Fundacja otrzymała honorowy tytuł „Instytucja Roku 2002” za program misji zagranicznych.

1.2. Nagroda im. Dr Jana Karskiego dla Prezes Zarządu PAH – Janiny Ochojskiej

W dniu 25 września 2002 r. w Waszyngtonie Janina Ochojska odebrała nagrodę im. Jana Karskiego „Za Odwagę i Serce”. Nagroda jest przyznawana i ufundowana przez Amerykańskie Centrum Kultury Polskiej kierowane przez dr Kayę Mirecką-Ploss i Fundację Promowania Demokracji i Praw Człowieka Freedom House.

1.3. PAH finalistą konkursu o Nagrodę Humanitarna im. Conrada N. Hiltona

Nagroda Humanitarna im. Conrada N. Hiltona jest przyznawana za wyjątkowy wkład w znoszenie cierpienia na świecie. Jest to nagroda pieniężna w wysokości 1 miliona USD, przyznawana tylko jednej organizacji rocznie. Co roku ubiegają się o nią setki organizacji. W roku 2002 PAH została nominowana do nagrody przez Prezydenta Miasta Warszawy i Ambasadę RP w Waszyngtonie. Fundacja przeszła pierwszą eliminację i znalazła się w gronie 20 finalistów. W związku z tym w kwietniu 2002 r. PAH odwiedził przedstawiciel Fundacji Conrada N. Hiltona. Nagrodę otrzymała Fundacja „Wioski Dziecięce” z Austrii.

1.4. Janina Ochojska przemawia w ONZ

11 września 2002 roku Janina Ochojska przemawiała na 55 sesji Konferencji DPI/NGO w Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku. Tematem przemówienia była odbudowa krajów pokonfliktowych. W swoim wystąpieniu Janina Ochojska nawiązywała do doświadczeń PAH w Kosowie, Czeczenii i Afganistanie.

2. Nowa strona internetowa PAH

We wrześniu 2002 roku Polska Akcja Humanitarna uruchomiła nową stronę internetową www.pah.org.pl. Prace nad stroną trwały od października 2001 roku. Dzięki nowemu systemowi zarządzania stroną o wiele łatwiejsze stało się publikowanie informacji, przez co strony internetowe PAH zawierają więcej aktualnych informacji. Zmieniła się także szata graficzna. Nowy system zarządzania stronami internetowymi został wprowadzony dzięki dotacji Fundacji Batorego (6 150,00 zł)

3. Dziesiąta rocznica Fundacji Polska Akcja Humanitarna, grudzień 2002r. – styczeń 2003r.

Nadrzędnym celem zorganizowania 10-tej rocznicy Fundacji było podziękowanie wszystkim tym, którzy przez minioną dekadę pomagali pomagać. Założeniem przygotowanych działań było dotarcie z prostym komunikatem: „Dziękujemy” do jak najszerszego grona osób. Dodatkowym efektem było także opracowanie kalendarium działań Fundacji oraz uporządkowanie archiwum zdjęciowego

3.1. Książka „Polska Akcja Humanitarna – Pomagamy”

Autorami tekstów do książki byli Wojciech Tochman, Wojciech Jagielski, Jan Strzałka, Mariusz Szczygieł i Jolanta Steciuk. Zawierająca 165 stron w formacie B5 książka składa się z czterech reportaży: „Ściemnia się” Wojciecha Tochmana o pierwszym konwoju do Sarajewa, „Bezsensowność w Groznych” Jana Strzałki, „Ahmad spóźnił się do szkoły” Wojciecha Jagielskiego o Afganistanie i „Dzieci proszą więcej” Wojciecha Tochmana o akcji Pajacyk; a także fabularyzowanego kalendarium 10-ciu lat działania Fundacji autorstwa Jolanty Steciuk i Mariusza Szczygła. W książce jest kilkadziesiąt barwnych fotografii. Książka została wydana przez Społeczny Instytut Wydawniczy „Znak”.

3.2. Wystawa „Ktoś wyjdzie im naprzeciw”

Wystawa autorstwa Krzysztofa Burnatowicza obrazuje dekadę działalności Polskiej Akcji Humanitarnej. Zostały na niej zebrane zdjęcia z archiwum Fundacji oraz udostępnione nam bezpłatnie przez fotografów gazet, którzy towarzyszyli Fundacji w jej działaniach. Wystawa została

wykonana na planszach z pianki oprawionych w aluminiowe ramki. Jej otwarcie w hollu głównym 13 grudnia 2002 r. w warszawskim pałacu Kultury i Nauki rozpoczęło „obchody” 10-lecia Fundacji. Wystawę można było oglądać do 15 stycznia 2003 r. Później pojechała do Instytutu Polskiego w Sofii. Planowane jest wystawianie jej w różnych miastach Polski.

3.3. Film dokumentalny „Podróż nie całkiem sentymentalna” i reportaż „Lekcja nadziei”

Filmy autorstwa Beaty Dżianowicz ukazywały działalność Fundacji. Pierwszy był zapisem podróży Janiny Ochojskiej do Sarajewa w niemal dziesięć lat po wyjechaniu pierwszego konwoju. Wspomnienia Janki były przeplatane materiałami archiwalnymi z działalności Fundacji. Drugi był reportażem o odbudowie Średniej Szkoły Muzyczno-Plastycznej w Kabulu i o działalności Misji PAH w Afganistanie. Emisja filmu „Podróż nie całkiem sentymentalna” przewidziana jest na marzec 2003 r., emisja „Lekcji nadziei” odbyła się 29 grudnia (z późniejszymi dwiema powtórkami) w TVN.

3.4. Programy telewizyjne i radiowe poświęcone Fundacji

10-ta rocznica Fundacji Polska Akcja Humanitarna została odnotowana przez TVP2 w programie „Znaki czasu”, który był retrospekcją działań Fundacji, w programie TVN „Zielone drzwi”, w programach informacyjnych TVP, a także wielu wywiadach radiowych i materiałach prasowych.

3.5. Kampania outdoorowa

Kampania stanowiła jeden z najważniejszych elementów 10-tej rocznicy bo to głównie dzięki niej mogliśmy podziękować tym wszystkim, którzy przez minioną dekadę wspierali Fundację. Hasło: „Już 10 lat pomagacie nam pomagać. Dziękujemy” było widoczne przez ponad miesiąc na 500 billboardach w 8 miastach Polski. Powierzchnia pod billboardy została udostępniona przez firmę Stroer. Kampania trwała od 13 grudnia do połowy stycznia. W ostatnim tygodniu roku została wsparta kampania ogłoszeniowa w prasie – „Rzeczpospolita” i 16 dzienników lokalnych.

3.6. Badania wizerunkowe Fundacji

Z okazji dziesięciolecia został zbadany wizerunek fundacji w oczach społeczeństwa na przełomie września i października 2002 r. Instytut Badania Opinii GfK Polonia przeprowadził badanie ilościowe i jakościowe. W badaniu ilościowym zadano 35 pytań dotyczących Fundacji, w badaniu jakościowym poprowadzono dwie sześciuosobowe grupy focusowe. Wnioski i rekomendacje z badań posłużyły m.in. do opracowania layoutu billboardów i innych materiałów informacyjnych.

3.7. Kalendarze Polskiej Akcji Humanitarnej

Billboardami i ogłoszeniami w prasie dziękowaliśmy wszystkim, którzy wspierali Fundację. Zostały przygotowane kalendarze: ściennie – 1000 egz. w formacie B2, książkowe – 1000 egz. w formacie A4, które były wysyłane do osób i firm szczególnie wspierających fundację w ciągu 10 lat. Layout kalendarzy ściennych oparty był o zdjęcia umieszczone na wystawie – każdy miesiąc był ilustrowany jednym z nich. Kalendarze książkowe stanowiły swoisty katalog wystawy – znalazły się w nim wszystkie zdjęcia z wystawy, a także wszystkie najważniejsze daty związane z pomocą humanitarną, prawami człowieka i innymi wydarzeniami ważnymi dla organizacji pozarządowych. Kalendarze zostały wydane dzięki Firmie Polfa-Kutno.

3.8. Źródła finansowania

10-ta rocznica PAH została zrealizowana dzięki darowiznom pieniężnym następujących instytucji: Polfa-Kutno (97 tys. zł), Microsoft (33,7 tys. zł), Era (25 tys. zł), Emitel (25 tys. zł), BPH PBK (25 tys. zł), MSZ (12 tys. zł), Unilever (10 tys. zł), Coca-Cola (10 tys. zł), GlaxoSmithKline (5 tys. zł), Profil (5 tys. zł). Dodatkowo następujące firmy przekazały darowizny rzeczowe i usług:

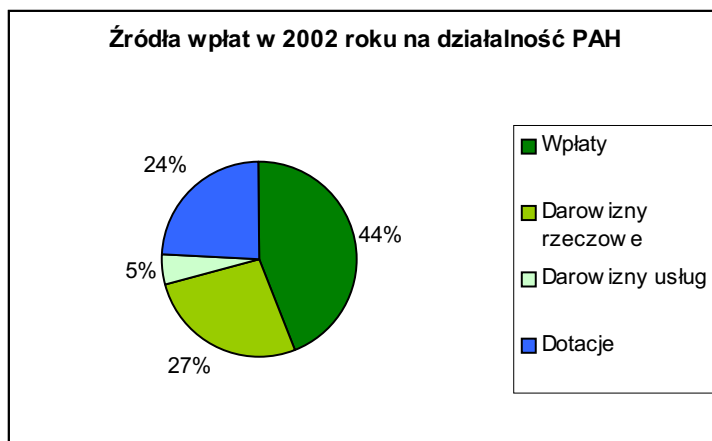
- Jakon – papier na książkę
- Dom mediowy Starcom i Stroer – kampania billboardowa
- Print & Display – druk billboardów
- Agencja Reklamowa Meander – opracowanie graficzne materiałów rocznicowych
- First Public Relations – pomoc w obsłudze medialnej
- Instytut badania Opinii GfK Polonia – bezpłatne badania wizerunkowe
- Nissan Motor Poland – przekazanie samochodu Nissan Terrano II

IX. Fundraising

1. Źródła finansowania Fundacji

Wpłaty pieniężne na konto fundacji pochodzą od osób prywatnych oraz firm. W 2002 roku na konto PAH wpłynęło 4 420 955,42 zł.

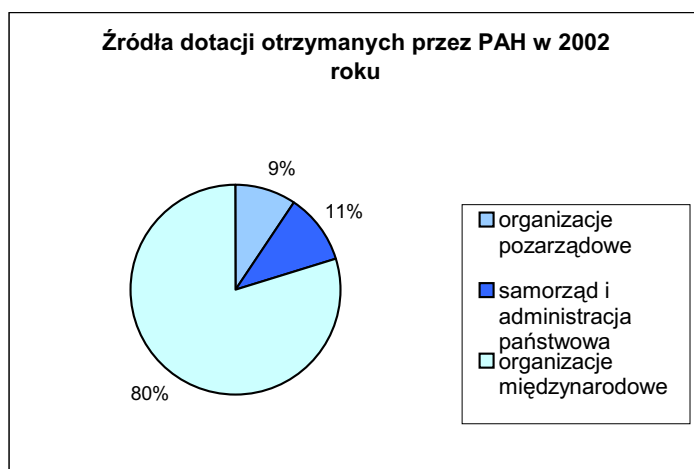
Rodzaj	Kwota
Wpłaty finansowe	4 420 955,42
Darowizny rzeczowe	2 691 826,33
Darowizny usług	495 733,04
Dotacje	2 461 594,49
RAZEM	10 070 109,28

Dotacje

Polska Akcja Humanitarna uzyskuje dotacje zarówno od fundacji, administracji państwowej i lokalnej jak i organizacji międzynarodowych takich jak UNICEF czy UNHCR. W roku 2002 Fundacja otrzymała łącznie 2 461 594,49 zł.

Źródło dotacji	Kwota
organizacje pozarządowe	230 388,44
samorząd i adm. państwowa	270 862,91
organizacje międzynarodowe	1 960 343,14
RAZEM	2 461 594,49

2. Darczyńcy strategiczni PAH

- **Schenker Sp. z o.o.** – nieodpłatny wynajem powierzchni magazynowej w Warszawie przy ul. Sowińskiego 47, współpraca od lipca 1997 r. do czerwca 2002 r. – wartość w 2002 r. 49 989,74 zł
- **PTK Centertel Sp. z o.o.** – użytkowanie 14 telefonów komórkowych z bezpłatnym limitem rozmów 480 min. miesięcznie, współpraca od lutego 1999 r. (Wartość w 2002 r. 6729 min = 5 600,00 zł miesięcznie, 67 200,00 zł rocznie)
- **Servisco Sp. z o.o.** – bezpłatne świadczenie usług transportowych na terenie całej Polski. Umowa podpisana w 1996 r. – wartość darowizny usług w 2002 r. 47 000,00 zł
- **TUIR WARTA S.A.** – pełny zakres ubezpieczenia działań PAH, w Polsce i zagranicą (zniżki przy zawieraniu umów) – wartość zniżek 4 145,30 zł oraz Fundacja Warta 9 000 zł
- **PLL LOT S.A.** – przekazuje bezpłatny pakiet biletów lotniczych linii LOT – wartość 50 000 zł

- **Deloitte&Touche Sp. z o.o.** – przeprowadzenie audytu finansowego oraz strukturalnego w PAH

3. Współpraca z firmami

3.1. Firmy współpracujące na podstawie umowy

nr	Nazwa Firmy, instytucji	Nazwa programu, cel
1	Unilever Polska S.A.	Pajacyk
2	BCC	PAH
3	Arkona	Pajacyk
4	Avon Polska Sp. z o.o.	PAH
5	Nowa Era Sp. z o.o.	Pajacyk
6	Credit Suisse Asset Management S.A.	Mistrzostwa Pajacyk
7	PKO/Credit Suisse TFI S.A.	Mistrzostwa Pajacyk
8	Credit Suisse Life & Pension PTE	Mistrzostwa Pajacyk
9	BP Polska Sp. z o.o.	Pajacyk
10	Pryzmat Sp. z o.o.	Pajacyk
11	Fundacja Warta	Powódź
12	Biofarm Sp. z o.o.	Pajacyk
13	TVP – Oddział Katowice	Pajacyk
14.	GSK	Powódź
18	BZ WBK S.A.	Pajacyk
19	Microsoft Sp. z o.o.	Rocznica – film
20	IMS Poland Sp. z o.o.	Pajacyk
21	Unilever Polska S.A.	Rocznica
22	Album City	PAH
23	Cersanit S.A.	Pajacyk
24	TP Emitel Sp. z o.o.	Rocznica – książka
25	Nestle S.A.	Pajacyk
26.	Medical Tribune Polska	Pajacyk
27	Polfa Kutno	Świetlice + Rocznica
28	Volkswagen Bank Polska S.A.	Pajacyk
29	Volkswagen Serwis Ubezpieczeniowy Sp. z o.o.	Pajacyk
30.	Volkswagen Leasing Polska Sp. z o.o.	Pajacyk
31	Pliva Kraków S.A.	Pajacyk
32	Coca Cola Poland Ltd. Sp. z o.o.	„Przywróćmy Radość”
33	Totalizator Sportowy Sp. z o.o.	Pajacyk
34	Again s.c.	Pajacyk

W roku 2002 wpłaty z realizacji umów o współpracy wyniosły – 2 259 841,06 zł.

W treści umowy zawarta jest informacja, iż firma zgadza się na przeznaczenie części kwoty na pokrycie kosztów administracyjnych. Przeciętnie stanowi to 8% całości kwoty – czyli 180 787,28 zł.

3.2. Krótka charakterystyka wybranych form współpracy z firmami

BP Partnerclub – program lojalnościowy firmy BP Poland Sp. z o.o.

Każdy klient tankując na stacjach BP otrzymuje punkty, które następnie może wymienić na zaproponowane w katalogu towary lub cel charytatywny, dzięki współpracy z PAH. Każdy klient BP ma możliwość przekazania zebranych punktów na akcję Pajacyk. Każde 100 punktów to jeden obiad. Kwota wpływu w roku 2002 na konto PAH to 304 702,50 zł.

Firma Pryzmat – akcja „Oddaj puste Pajacykowi”

Firmy oraz osoby prywatne mogą wspomóc akcje dożywiania przekazując puste tonery i cartridge do drukarek. Pryzmat wpłaca na konto Pajaca równowartość pieniężną za każde puste opakowanie. W 2002 roku firma wpłaciła 88 000,00 zł. Współpraca trwała cały rok.

Unilever Polska S.A.

Wybrane marki – margaryna Delma oraz herbata Saga zostały oznakowane logo Pajacyka i logo PAH. Część zysku ze sprzedaży tych produktów zasilala konto akcji Pajacyk. Współpraca trwała cały rok 2002.

Wydawnictwo Nowa Era Sp. z o.o.

Część zysku ze sprzedaży podręczników szkolnych w systemie sprzedaży bezpośredniej zasililo konto akcji Pajacyk. W 2002 r. wpłynęło 80.000 zł.

Credit Suisse Asset Management Sp. z o.o.

Firma wsparła kwotą 14 500 zł organizowane Mistrzostwa Piłki Nożnej z Pajacykiem – maj 2002 r.

Bank Zachodni WBK S.A.

Od października 2002 r. Bank Zachodni WBK S.A., chcąc ułatwić klientom wpłacanie pieniędzy na akcję "Pajacyk", wykorzystuje nowoczesny mechanizm płatności internetowych o nazwie [Przelew24](#). Polega on na przesyłaniu pieniędzy bezpośrednio z konta klienta na konto PAH, bez konieczności uciążliwego wypisywania formularza przelewu. Bank Zachodni WBK S.A. nie pobiera opłat za transakcje realizowane przy wykorzystaniu Przelewu24. W 2002 r. wpływy wyniosły 27 000 zł.

Akcja „Dzięki Twoim zakupom nie będę głodny” w Centrach Handlowych Geant

Wspólnie z firmą Apsys Polska, która zarządza siecią 14 centrów handlowych na terenie Polski oraz z właścicielami sklepów znajdujących się na terenie tych centrów, fundacja przygotowała wspólną akcję zbierania funduszy dla Pajacyka. Od 7 do 17 listopada 2002 r. sklepy przekazały część dochodu ze sprzedaży na dzieci objętych akcją Pajacyk. W akcji wzięło udział 13 centrów:

- Warszawa: Janki, Fort Wola, King Cross
- Trójmiasto: King Cross, Wzgórze
- Łódź: King Cross, Pasaż Łódzki
- Szczecin: King Cross
- Bydgoszcz: King Cross
- Toruń: King Cross
- Katowice: 3 Stawy
- Wrocław: Korona
- Kraków: King Cross

Wpłaty z akcji zostały przekazane w styczniu 2003 roku.

mBank

Od grudnia 2002 r. klienci banku internetowego mogą wspierać programy PAH – świetlice środowiskowe w Łodzi, Toruniu i Warszawie – wykorzystując mechanizm płatności mTransfer.

IMS Poland Sp. z o.o.

Firma prowadząca badania rynku farmaceutycznego w Polsce. W ramach swojej działalności m.in. rozsyła ankiety do lekarzy, co – dzięki umowie zawartej z Pajacykiem – w wymierny sposób przyczyniło się do zmniejszenia strefy głodu w Polsce. Każdy lekarz, który wypełnił i odesłał ankietę, miał możliwość otrzymania od firmy IMS Poland "bonu towarowego" o wartości 50 PLN. Mógł również zrezygnować z tego bonu i zasilić powyższą kwotą konto Pajacyka. Ponad połowa ankietowanych lekarzy wsparła akcję Pajacyk. W 2002 r. wpływy wyniosły 61 300 zł.

Payroll

Payroll jest szczególną formą stałej współpracy pomiędzy pracownikami danej firmy, firmą a PAH. Payroll to dobrowolna deklaracja comiesięcznego odpisu od pensji przez pracowników firmy na

rzecz wybranego programu prowadzonego przez Fundację. W każdym momencie można daną deklarację odwołać, zmienić wysokość darowizny lub jej przeznaczenie. Firmy doceniając dobrowolne zaangażowanie pracowników zazwyczaj podwajają darowiznę na rzecz Fundacji. Zaproszenie do tej formy współpracy przyjęli zarówno pracownicy, jak i sama firma: Nestle Polska S.A., Bank BISE oraz Bank ING Bank Śląski S.A.

Darowizny rzeczowe i darowizny usług

W roku 2002 pozyskano darowizny rzeczowe o łącznej wartości 2 691 826,33 zł oraz darowizny w formie usług o łącznej wartości 495 733,04 zł.

Przykładowe darowizny rzeczowe:

Firma	Asortyment
Merck Sp. z o.o	Witaminy, leki OTC
ORFE S.A.	Witaminy, leki OTC
Kostrzyń Paper S.A.	Papier ksero do biura
Colgate Palmolive Poland Sp. z o.o.	Środki czystości
Geant Polska Sp. z o.o.	Art. gospodarstwa domowego, odzież
Microsoft Sp. z o.o.	Microsoft Software
Intercell S.A.	Kartony do pakowania
3M Poland Sp. z o.o.	Art. higieniczne
Maxon Sp. z o.o.	Meble biurowe
Aventis Pasteur Sp. z o.o.	Szczepionki przeciw grypie